

Stavrenski dom

Ste. 116

Z ilustrirano prilogo „Teden v slikah“

Let 11.

Odpoklic prostovoljcev iz Španije

London, 26. maja. o. Poročilo odbora strokovnjakov o odpoklicu prostovoljcev s španskih bojišč je izdelano. Strokovnjaki so ga sestavili po naročilu odbora za nevmešavanje. Poročilo vsebuje načrt za organizacijo odpoklica. Včeraj je odbor za nevmešavanje poročilo poslalo zastopstvom posameznih držav, ki ga bodo izročile svojim vladam.

Načrt strokovnjakov za izvedbo tega težkega vprašanja, ki že mesece in mesece povzroča glavno oviro za sklenitev miru v Španiji, je tak, da bo treba najmanj dveh mesecev časa za njegovo izvedbo. Stroški za uresničenje tega načrta bi znašali po predračunu odbora kakih 11.000 funtov šterlingov.

Odbor za nevmešavanje bo načrt poslal vladam v Salamanci in v Valenciji, ki se bosta morala izjaviti, ali ga načelno sprejmeta ali ne. Po tej načelni izjavi bosta morali obe španski vladi pristati na to, da odbor za nevmešavanje pošlje v različne kraje mednarodne komisije. Naloga teh komisij bo, da na kraju samem določijo, kako naj se izvrši odhod prostovoljskih oddelkov, vrh tega pa bodo morale nadzorovati, če se njihova določila zares izpolnjujejo.

Tu je prostovoljce bi po tem načrtu postopno pošiljali v manjših skupinah z bojišč v zaledje. To delo bi morali opraviti poveljstvi vojskujočih se strank. Prostovoljci bi se v zaledju zbirali na določenih krajih, odkoder bi jih potem, ko bi bile očiščene vse fronte, poslali v pristanišča. Vse države, ki so glede prostovoljcev za to ali ono vojskujčo se stranko v Španiji prizadele, bi morale dati na razpolago potrebne ladje za prevoz svojih državljanov iz španskih pristanišč domov.

Odbor za nevmešavanje meni, naj bi se potem španska državljanska vojna nadaljevala zgolj s španskimi močmi. Zaradi tega je ta načrt precej

dvomljive vrednosti, ker bo zaradi nadaljevanja vojne več kakor verjetno, da bosta ena kakor druga vojskujčo se stranka hoteli prikriti pravo števílo inozemcev v svojih oddelkih. Težava bo v tem, ker bodo pošiljali prostovoljce dveh strank hkratu. Obe stranki se bosta tudi branili, da bi pustili z bojišč tiste inozemske vojake, ki so neobhodno potrebni za nadaljevanje bojev ali obrambe. To je važno za nacionaliste pred Bilbao, kjer tvorijo prve čete izključno inozemci, za republikance pa pred Madridom, ki bi brez inozemske tehnične obrambe že davno padel.

Odpoklic prostovoljcev bi se mogel izvršiti uspešno edino, če bi se sklenilo premirje v španski državljanski vojni. Potem bi mednarodne komisije lahko brez ovir začele in končale svoje delo. Odbor za nevmešavanje pa misli, da bi bilo mogoče prostovoljsko vprašanje rešiti kar med boji.

Poleg vseh navedenih pomislekov glede uspešnosti tega načrta pa je treba opozoriti še na to, da ni mogoče reči nič, kako bosta načrt londonskega odbora sprejeli valencijska in nacionalistična vlada in kako bodo nanj odgovorile države, ki so glede prostovoljcev najbolj prizadete.

Vojaška zveza Italije z Nemčijo

Berlin, 26. maja. o. Govorice o bližnjem obisku nemškega vojnega ministra maršala Blomberga v Rimu dobivajo vsak dan stvarnejšo in verjetnejšo obliko. Po vestih iz nemških oddelčnih krogov bo prišlo do tega obiska sredi junija. Blomberg je predsednik italijanske vlade Mussolini povabil osebno.

Maršal bo ostal v Rimu tri dni. V tem času mu bo italijanska vlada nudila vse možnosti, da stopi v čim tesnejše stike z italijanskimi vojaškimi krogi. Ker je politična smer Italije in Nemčije danes ista, je nujno potrebno, da soglasata in sodelujeta tudi vojski obeh držav. Temu namenu naj služi Blombergova pot v Rim. Italijanska in nemška vojska do zdaj nista imeli nobenih pravih stikov, čeprav si tega žele zlasti italijanski politični in vojaški krogi. Nemška vojska je bila glede tega precej rezervirana.

Blomberg bodo v Rim spremljali njegovi najbližji sodelavci. Italijanska vlada in vojska bosta storili vse, da bo nemški vojni minister in voditelj nemške vojske dobil pravi vtis o moči in vrednosti italijanskih čet ter vojaške organizacije. Njegovemu obisku naj bi sledila sklenitev vojaške zveze med Italijo in Nemčijo.

Kmalu po obisku v Rimu pa bo maršal Blomberg obiskal s podobnim namenom tudi Budimpešto. Še pred njegovim obiskom pa je verjetno, da bo Madžarska slovesno izjavila svoj namen, da se bo kljub določilom mirovnih pogodb oborožila.

Začetnik albanske vstaje ubit

Tirano, 26. maja. o. Orožniški in vojaški oddelki, ki še vedno čistijo predele, v katerih se je začela ponesrečena vstaja albanskih upornikov, so zadnje dni izvedeli, da se voditelj vstaje Etem Toto skriva v gozdih blizu Kurvelera. Zato je vodstvo čistilne akcije ukrenilo vse potrebno, da voditelja upornikov ujame. Vojaštvo in orožništvo sta v širokem krogu obkrožila skrivališče Etema. Tote, ki je skušal pobegniti v družbi svojih najzvestejših pristavež, med njimi so bili štirje kaznjenci, ki so jih uporniki izpustili iz jetnišnice v Argirokastro. Med njimi in orožniki se je razvila pravcata bitka, v kateri je Etem Tota padel smrtno zadet. Strelci so še enega od njegovih spremljevalcev ranili, štiri pa so ujeli.

Francovi poslani v Rimu in Berlinu

Berlin, 26. maja. m. Vlada generala Franca je obvestila nemško vlado, da bo v kratkem imenovan veleposlanik nacionalistične Španije v Berlinu. Za svojega veleposlanika je nacionalistična vlada v Burgosu od nemške vlade že zaprosila za privolitve. Istočasno s imenovanjem veleposlanika v Berlinu je imenovan tudi veleposlanik nacionalistične Španije v Rimu, in sicer bo na to mesto prišel admiral Demadar.

Bombe na Bilbao

Bilbao, 26. maja. AA. Havasov posebni dopisnik poroča, da so nacionalistična letala močno bombardirala predmestja Bilbao. Škoda je velika. Nacionalistična letala so bombardirala tudi pokolišče v Lujiji. Poškodovan je posebno tisti del pokopališča, kjer so pokopavali angleške državljane.

Bruxelles, 26. maja. AA. Havas. Belgijska vlada je na svoji snočni seji sklenila, da bo sodelovala pri stroških za izpraznitev Bilbao.

Madrid, 26. maja. AA. Havas. Vladni topovi so dolgo bombardirali bolnišniški del vseučiliškega predmestja. Nacionalistične izgube so velike.

Položaj na bojiščih

Salamanca, 26. maja. AA. Havas. Uradno poročilo pravi: Pri Soriji so bili rdeči odbiti in so pustili na bojišču 50 mrtvih. Na baskovski fronti nacionalisti prodirajo in so zavzeli več vasi. Sovražnik je pustil na bojišču nad 100 mrtvih. Na leonskem bojišču so nacionalisti zgodaj jutraj zavzeli postojanke pri Pepe. Rdeči so pustili na bojišču 20 mrtvih. Sovražna letala so ob zori bombardirala Palmo de Mallorco. Ubilih je bilo 14 oseb, ranjenih 50. Ob koncu pravi poročilo, da so rdeča letala v ozadju front ubila deslet okoli 300 oseb, ki se sploh niso udeleževale borbe.

Ljubljanski kolodvor „flikajo“

Skoraj 20 dolgih let smo se v Ljubljani pripravili v časopisih in po raznih društvi in predavanjih, kaj naj prav za prav napravimo z glavnim kolodvorom, za katerega vendarle vsi vemo, da zdavnaj za naše razmere ne zadošča več. Ob tem pripravljamo pa je kolodvor čakal in čakal vedno isti, kakor je bil pred dobrimi 80 leti, ko so ga zgradili.

Zdaj se zdi, da se je stvar vsaj na nek način premaknila z mrtve točke. Nočemo s tam reči, da nas sedanja rešitev, kakor se na glavnem kolodvoru izvaja, načelno zadovoljuje, toda vsaj za silo pomenja neko rešitev. Kljub temu se bomo lahko še kakih nadaljnjih 20 let pripravili in ugibali, kaj naj prav za prav začnemo s tem nesrečnim poslopjem, ki nekoč vendarle mora biti zgrajeno povsem novo in na moderen način za našo prestolnico Ljubljano.

Več tednov se že mude zidariji in delavci v kolodvorskem poslopju in okrog njega. Posrečilo se je menda dobiti nekaj kredita, s katerim so predvsem v resnici moderno uredili nova stranišča, tlakovali so tudi prostor pred peronom, podri so želazno ograjo pred peronom, nasuli so tudi prostor med prvimi tiri, zdaj pa podaljšujejo tudi peron sam, in sicer za kakih 50 metrov. Po vsem kolodvoru so postavili tudi nove visoke električne obločnice.

V samem kolodvorskem poslopju so popolnoma preizidali prostor, kjer so bile nameščene potniške blagajne. Prilazno blagajno so pomaknili dalje proti Tyrsevi cesti, pridobljeni prostor pa so porabili zato, da so tam naredili tri nove potniške blagajne. V vsem vestibulu bo poslej skupaj 8 potniških blagajn, zato pa bodo menda podri in odpravili vse pomožne potniške blagajne na restavracijskem vrtu ter pri sedanjem izhodu. »Križa« na glavnem kolodvoru bo potemtakem le deloma rešena.

Vesti 26. maja

Prški kardinal nadškof Kašpar pride te dni v Vatikan. Domnevajo, da je njegov obisk namenjen pripravi na konkordat, ki ga Češkoslovaška še ni sklenila s sv. stolico, čeprav je njeno prebivalstvo v ogromni večini katoliško.

Tirolske Alpe je preletel z brezmotornim letalom včeraj nemški pilot Krach. Jadrato se je s petimi drugimi vred dvignilo s Chiemskega jezera in pristalo v Lienzu. To je nov rekord v brezmotornem letu.

Spomenico o največjem delovnem času in o najmanjših mezdah je poslal ameriški zbornik predsednik Roosevelt. Zbornica bo njegov predlog sprejela.

100 kmečkih posestev je uničil ogenj, ki ga je povzročila strela v poljski vasi blizu Lublina. Zgorelo je 11 ljudi.

Japonski mornarji, ki so prišli s križarko »Ašigamo« na obisk v Nemčijo, so včeraj skupno z admiralom Kobajashi prišli v Berlin, kjer bodo ostali tri dni.

Predsednik Roosevelt je zbolel in mora ostati nekaj dni v postelji.

Angleški kralj in kraljica sta včeraj bila gosta ministrskega predsednika Baldwinja, ki jima je priredil kosilo v zunanjem ministrstvu. H kosilu je bilo povabljenih samo 40 najuglednejših političnih osebnosti.

Nov ženski letalski višinski rekord je dosegla sovjetska letalka Pavlina Osipenko, ki se je dvignila z vodnim letalom nad 7000 m visoko.

Romunski prestolonaslednik je včeraj obiskal grob maršala Piłsudskega in položil nanj lovorjev venec. Na to se je udeležil kot navdušen skavt velikih skavtskih svečanosti v okolici Varšave.

Bivši abesinski cesar Hajle Selasije je poslal tajniku Zveze narodov Avenolu pismo, v katerem pravi, da je po posvetovanju s svojimi ministri sklenil, da ne pošlje svojih zastopnikov v Ženevo. Kljub temu pa upa, da bo Abesinija ostala še članica Zveze narodov in da ji bodo evropske države pripomogle do prejšnjega stanja.

Krst nepeljskega princa, sinčka italijanskega prestolonaslednika bo 31. maja. Botra mu bosta italijanski kralj in Elizabeta, belgijska kraljica.

Nemški poslanik pri Vatikanu je včeraj izročil sv. stolici protest nemške vlade proti govoru škofa kardinala Mundeleina, v katerem je kardinal napadel Hitlerja.

Pariški svetovni razstavi prerokuje polom glasilo nemških narodnih socialistov »Der Angriff«. Pravi, da začetek razstave ni pritegnil niti enega tujca v Pariz. Slabo znanje za uspeh razstave pa je njegov poročevalec videl zlasti v tem, da je pri otvoritvi dvema navzočima tekla kri.

Glede stavke avtobusnih nameščenec v Londonu je vladno preiskovalno sodišče izjavilo, da je stavka upravičena, ker zahtevajo skrajšanje delovnega časa zdravstveni razlogi. Zaradi te ugotovitve se bo stavka nadaljevala do zmage.

Nemčija mora postati gospodarsko neodvisna od ostalega sveta, je dejal včeraj na seji odbora za gospodarsko štiriletko v Berlinu gradbeni minister Rust. Seje se je udeležil tudi Hitler.

500 sovjetskih častnikov bodo upokojili te dni in jih pregnali v Sibirijo. Upokojen bo tudi maršal Tuhačevski, ki so ga hoteli v začetku postaviti pred sodišče, kar bi pa izzvalo preveč škandalov.

Madžarski regent bo baje dobil iste pravice kakor jin je imel kralj. Tako bo regent Horthy po novem zakonu o pravicah državnega upravitelja postal nekronani kralj s kraljevo oblastjo, v nasprotju s toliko kronanimi kralji brez oblasti.

Nemški poslanik na Dunaju von Papan ne bo odstopil, kakor je domnevalo evropsko časopisje, marveč se vrne na svoje službeno mesto, ker ga Hitler še potrebuje na Dunaju.

O jugoslovansko-madžarskih odnosih bo govoril madžarski minister Kaniya ob koncu proračunske razprave v budimpeštanski zbornici.

Stratosferni balon profesorja Piccarda je zgorel včeraj v okolici Bruselja. Piccard se je s svojim pomočnikom Cosynsom hotel dvigniti na nov stratosferni let, a se mu je pri tem balon nenadoma vzgal.

Miljarder Rockefeller je večino svojega premoženja zapustil za cerkve, šole in znanost. Od 555 milijonov dolarjev njegovega imetja jih bodo sorodniki dobili le 25 milijonov, vse druge pa gre v dobre namene.

Mussolini je govoril fašistični mladini v stadionu športne univerze Foro Mussolini. Dejal je, da Italija polaga svojo bodočnost v roke svoje mladine.

Preureditev zveze narodov zahtevajo angleški Dominioni, češ da ZN v sedanjih oblikah sploh ne more nobeni državi pomagati.

Zakon o podpori brezposelnim delavcem je potrdilo ameriško vrhovno sodišče s 6 proti 3 glasovom.

Medparlamentarni svet severnih držav je začel v ponedeljek v Stockholmu svojo sejo. Posvetoval se bo o finančnih in gospodarskih vprašanjih, ki so skupna vsem severnim državam.

Italijanska vojaška sila v Afriki šteje 72.000 mož. Med njimi je 2500 častnikov, 1600 podčastnikov, 11.000 belih vojakov in milijonov ter 43.000 domačinov.

Na imperijalni konferenci v Londonu so sklenili, da bodo vsi dominijoni zaopnjeni v oboroževalnem odboru. Ta odbor bi se naj čimprej sestel. Prav tako se bo te dni začela konferenca med načelniki vseh generalnih štabov Anglije in dominijonov.

Jugoslovanski vojni in mornariški minister, armadni general Marić, je včeraj obiskal laborišče v Milovicah.

Skodo po katastrofalni poplavi na Poljskem cenijo na 8 milijonov zlotov.

Nemški državni tajnik za letalstvo general Mileh je včeraj z letalom prišel v Bruselj. Ostal bo tam dva dni. Danes ga bo sprejel kralj Leopold III.

Jugoslovanski pooblaščen minister v Sofiji Mončilo Jurišić je danes obiskal predsednika bolgarske vlade in zunanjega ministra Georgija Kjoseljanova, s katerim je ostal eno uro v razgovoru.

ZN ne bo rešila španskega vprašanja

Ženeva, 25. maja. Včeraj je imel svet ZN samo zasebne in tajne sestanke. Odposlanci in mnogi zunanji ministri so že v Ženevi. Ves mednarodni položaj je prešel iz Londona in Pariza semkaj. Čutili je vzajemnost med zunanji ministroma Velike Britanije in Francije gg. Edenom in Delbosom in sodelovanje med Litvinovim in Ruždi-Arasom. Zastopnik španske vlade si močno prizadeva pridobiti Veliko Britanijo in Francijo za odločno sodelovanje sveta ZN v državljanski vojni v Španiji.

Najbolj zanimajo odposlance vprašanja, ki so na sporedu sedanjega sestanka sveta, predvsem špansko vprašanje. Velika Britanija je v tem oziru mnenja, naj bi to vprašanje pred svetom ne zavzelo preveč velikega obsega. Omeji naj se na navadno posredovanje. Angleži smatrajo, da bo svet v tem oziru podčrtal pristojnost londonskega mešanega odbora.

Od drugih vprašanj je v ospredju delovanje Poljske. Njenega zunanjega ministra v Ženevi močno pogrešajo. Posebno pozornost obračajo tudi prihodu češkoslovaškega zunanjega min. Krotke, ki bo v Ženevi danes. Prvotno ga bi moral zastopati češkoslovaški poslanik v Parizu Osuski. V zadnjem hipu so pa odločili, da bo Češkoslovaško zastopal Krotka. Njegov prihod spravljajo v zvezo z delom v srednji Evropi.

Mnogo razlagajo običajni sestanki Male zveze,

ki bo te dni v Ženevi. Vprašanje abesinskega odposlanstva še ni rešeno.

Jugoslovanski delegat pri Društvu narodov in pooblaščen minister v Ženevi Ivan Subotić je imel včeraj daljši razgovor z Delbosom. V veži ZN se je sestel tudi z ministrom Edenom. Tamkaj je prišel v stike tudi z Ruždi Arasom in Antonescom.

Francovi poslani v Rimu in Berlinu

Berlin, 26. maja. m. Vlada generala Franca je obvestila nemško vlado, da bo v kratkem imenovan veleposlanik nacionalistične Španije v Berlinu. Za svojega veleposlanika je nacionalistična vlada v Burgosu od nemške vlade že zaprosila za privolitve. Istočasno s imenovanjem veleposlanika v Berlinu je imenovan tudi veleposlanik nacionalistične Španije v Rimu, in sicer bo na to mesto prišel admiral Demadar.

Bombe na Bilbao

Bilbao, 26. maja. AA. Havasov posebni dopisnik poroča, da so nacionalistična letala močno bombardirala predmestja Bilbao. Škoda je velika. Nacionalistična letala so bombardirala tudi pokolišče v Lujiji. Poškodovan je posebno tisti del pokopališča, kjer so pokopavali angleške državljane.

Bruxelles, 26. maja. AA. Havas. Belgijska vlada je na svoji snočni seji sklenila, da bo sodelovala pri stroških za izpraznitev Bilbao.

Madrid, 26. maja. AA. Havas. Vladni topovi so dolgo bombardirali bolnišniški del vseučiliškega predmestja. Nacionalistične izgube so velike.

Položaj na bojiščih

Salamanca, 26. maja. AA. Havas. Uradno poročilo pravi: Pri Soriji so bili rdeči odbiti in so pustili na bojišču 50 mrtvih. Na baskovski fronti nacionalisti prodirajo in so zavzeli več vasi. Sovražnik je pustil na bojišču nad 100 mrtvih. Na leonskem bojišču so nacionalisti zgodaj jutraj zavzeli postojanke pri Pepe. Rdeči so pustili na bojišču 20 mrtvih. Sovražna letala so ob zori bombardirala Palmo de Mallorco. Ubilih je bilo 14 oseb, ranjenih 50. Ob koncu pravi poročilo, da so rdeča letala v ozadju front ubila deslet okoli 300 oseb, ki se sploh niso udeleževale borbe.

Ljubljanski kolodvor „flikajo“

Skoraj 20 dolgih let smo se v Ljubljani pripravili v časopisih in po raznih društvi in predavanjih, kaj naj prav za prav napravimo z glavnim kolodvorom, za katerega vendarle vsi vemo, da zdavnaj za naše razmere ne zadošča več. Ob tem pripravljamo pa je kolodvor čakal in čakal vedno isti, kakor je bil pred dobrimi 80 leti, ko so ga zgradili.

Zdaj se zdi, da se je stvar vsaj na nek način premaknila z mrtve točke. Nočemo s tam reči, da nas sedanja rešitev, kakor se na glavnem kolodvoru izvaja, načelno zadovoljuje, toda vsaj za silo pomenja neko rešitev. Kljub temu se bomo lahko še kakih nadaljnjih 20 let pripravili in ugibali, kaj naj prav za prav začnemo s tem nesrečnim poslopjem, ki nekoč vendarle mora biti zgrajeno povsem novo in na moderen način za našo prestolnico Ljubljano.

Več tednov se že mude zidariji in delavci v kolodvorskem poslopju in okrog njega. Posrečilo se je menda dobiti nekaj kredita, s katerim so predvsem v resnici moderno uredili nova stranišča, tlakovali so tudi prostor pred peronom, podri so želazno ograjo pred peronom, nasuli so tudi prostor med prvimi tiri, zdaj pa podaljšujejo tudi peron sam, in sicer za kakih 50 metrov. Po vsem kolodvoru so postavili tudi nove visoke električne obločnice.

V samem kolodvorskem poslopju so popolnoma preizidali prostor, kjer so bile nameščene potniške blagajne. Prilazno blagajno so pomaknili dalje proti Tyrsevi cesti, pridobljeni prostor pa so porabili zato, da so tam naredili tri nove potniške blagajne. V vsem vestibulu bo poslej skupaj 8 potniških blagajn, zato pa bodo menda podri in odpravili vse pomožne potniške blagajne na restavracijskem vrtu ter pri sedanjem izhodu. »Križa« na glavnem kolodvoru bo potemtakem le deloma rešena.

Neurja v Bolgariji

Sofija, 26. maja. AA. Včeraj so bili v nekaterih bolgarskih krajih tako hudi nalivi, da so povzročili velike poplave. Na več mestih so železniške proge porušene, ponekod je padala taka toča, da je uničila vse posevke. Od strela je ubitih 15 oseb. Škoda znaša več milijonov levov. Oblasti hite prebivalstvu na pomoč.

Iz poštne službe

Belgrad, 26. maja. m. Za inspektorja 5. pol. skup. je postavljena na poštne uradu v Zalcu Franciška Drakulić, na pošti Ljubljana I. pa Franc Prah; za kontrolorja 6. pol. skup. na pošti Ljubljana I. Olga Skubic in Marija Kunst ter na pošti Maribor II. Maks Pleše; za poštne uradnike 8. pol. skup. na pošti Ljubljana I. Ivan Vole, za manipulant 9. pol. skup. na pošti Križevci pri Ljutomeru Ciril Drole; za uradniške pripravnike: na pošti Ljubljana I. Josip Jambrožić, na pošti Maribor II. Edvard Zupan, v Marendorfu Slavko Košir. Za poštne zvičnike 1. pol. skup.: na pošti Maribor II. Karel Rahor, na pošti v Središču ob Dravi Stefan Uršič, na pošti v Selnici Anton Perušek.

Angleške orožarne so prezaposlene tako, da morajo zavržati vsa nova naročila. Delajo izključno na angleško vojno ministrstvo. Tako so te dni morale odbiti velika egiptovska naročila, ki so jih potem dobili češkoslovaški škodovi zavodi.

Naši lahkoatleti za dvobojski s Čehi

Zagreb, 26. maja. Za današnjo sejo JLAZ je tehnični referent Zlatko Muhvić sestavil listo jugoslovanskih lahkoatletov, ki naj bi našo državo zastopali na dvoboju s Češkoslovaško v Zagrebu 29. in 30. t. m.

100 m: Kling in Katalinić, rez. Bauer, 200 m: Katalinić in Skušek (Ljubljana), rezerva Pleterski (L.), 400 m: Pleterski in Gabršek (oba L.), 800 m: Goršek in Gabršek (oba L.), 1500 m: Goršek in Krevs (oba L.), 5000 m: Krevs in Bručan (oba L.), Štafeta 4 x 100 m: Kling, Bauer, Katalinić in Novaković, 4 x 400 m: Pleterski, Skušek, Braun in Gabršek, rezerva pa Goršek. 110 m z zaprekami: Ehrlich in Hanžeković. Višina: Žgur (L.) in Mohr. Daljina: Požar (L.) in Novaković. Skok s palico: Bakov in Cvijetić. Krogla: Kovačević in dr. Naranč. Kopej: Markušić, Smejda, Kladič: ing. Stapišnik in Goić. Končno veljavno postavbo bo določila današnja seja odbora JLAZ.

Polkovnik Lindbergh je z ženo nenadno zapustil svojo vilu v južni Angliji in nekam odpotoval. Slavni letalec je to storil najbrž, ker so ga zadnje čase spet začeli oblegati zločinci z grozilnimi pismi.

Novo nemško notranje posojilo so zvišali od 500 na 800 milijonov mark. Posojilo bo služilo financiranju nemškega prometa.

Nemiri v Palestini so lansko leto veljali angleško vlado milijon funtov. Toliko je morala Anglija plačati za ojačenje policijske in vojaške službe.

Važni sklepi obč. sveta

Tramvaj izključna last MOL - Pogodba Sokolu odpovedana

Ljubljana, 26. maja.

Včeraj popoldne ob petih se je pod predsedstvom župana dr. Adlešiča vršila seja mestnega občinskega sveta, kateri je tudi prisostvoval v imenu banske uprave dr. Guštin. Uvodoma se je župan dr. Adlešič spomnil umrlih glasbenikov, skladatelja Adamiča ter glasbenega pedagoga Matjeja Hubada; dalje se je s toplimi besedami spomnil tudi umrlega dr. Ivana Prijatelja. Vsem trem je občinski svet vzdikal trikratni slava!

Nato je občinski svet sprejel vrsto manj važnih sklepov glede različnih parcelacij, koncesij in pritožb itd.

Dalje je občinski svet sklenil, da se zopet vpelje celotna mestna ženska realna gimnazija in sicer se bo z novim šolskim letom ponovno odprl prvi razred.

Ljubljanski tramvaj

Zelo važna je bila razprava o ljubljanskem tramvaju. Znano je, da se naš ljubljanski tramvaj že dalj časa bori z velikimi finančnimi težavami, da je globoko pasiven in da mora MOL pač plačevati velike deficite, nima pa prav za prav pri tramvaju tolikšne besede, kolikor bi jih morala ravno z ozirom na velike denarne žrtve imeti. Zato so se zadnji čas vršila dolga pogajanja z Siemensom, ki ima poleg MOL največ delnic ljubljanskega tramvaja. O tej stvari je poročal predsednik finančnega odbora g. prof. Dermastia. Iz tega poročila posnemamo:

Pogodbeno razmerje med MOL in Siemensom izhaja iz pogodbe od 14. novembra 1935; tedaj je bilo določeno, da bo MOL poskrbel za povišanje glavnice na 20 milijonov, ki so bili potrebni za investicije pri tramvaju. Dalje se je tedaj MOL zavzela, da bo prevzela plačilo razlike v obrestih, kolikor bi presegale 5% obrestno mero. V zvezi s tem se je pooblastil tudi upravni odbor, da lahko spremeni pravila, da bo povišanje glavnice tudi v skladu s pravili. Izkazalo pa se je, da bi tako povišanje glavnice bilo neoportuno, ker bi takoj zopet morali pristopiti k znižanju glavnice — nastali bi na ta način zgolj nepotrební stroški.

Iz tega razloga je MOL začela s Siemensom nova pogajanja za drugačno pogodbeno razmerje. Pogajanja so končno zaključena s tem, da postane MOL izključna lastnica ljubljanskega tramvaja. — Družbi Simens bo ostalo zgolj 800 akcij ter bo zastopnik družbe imel na občini zborih pravico glasovanja. MOL bo dala tramvajski družbi subvencijo 18.277.169 din z valuto 1. jan. 1934, t. j. znesek, ki ga je MOL posodila družbi iz svoječasnega investicijskega in obligacijskega posojila. MOL se dalje zaveže, da bo od 1. julija 1935 in dalje računala za tramvaj električni tok po 60 par kilovat. Ta tokovina pa se bo poračunala pozneje, ko bo v celoti poravnana dolg pri trdki Siemens. Ta dolg se bo ugotovil z računi za staro remizo v znesku 800.000 din, z računom tlakovanja tramvajškega tira proti St. Vidu ter z še omenjenim dolgom za električni tok. Siemens dovoli obenem znižanje obrestne mere od 10 na 5% za svoj dolg. MOL pa se bo prizadevala, da tudi Pokojninski zavod zniža obresti za znesek, ki ga Maloželezniska družba tam dolguje, vse od 1. jan. 1934 dalje. Končno trdka Siemens pristane, da se bo dolg odplačeval po 150.000 din mesečno od 1. januarja 1937 dalje. Toda če bo tramvaj dosegal letno nad 8.000.000 din, se bo višek odvajal trdki Siemens; v ta namen bo tramvajška družba dovolila trdki Siemens pregled vseh poslovnih knjig. Ako MOL z mesečnimi obroki zaostane 3 mesece, bo Siemens lahko izterjal celotni dolžni znesek obenem.

Siemens je dalje zahteval posebne prednosti pri dobavah, ki presegajo znesek 200.000 din. V nasprotnem primeru sme Siemens zahtevati naprej plačilo dolga, potem šele more tramvajška družba izvesti potrebne dobave. Siemens si je tudi pridržal pravico iz pogodbe iz leta 1927, da se njegova oferta pri dobavah pri enakih cenah in kvaliteti upošteva tudi, če bi bila oferta drugače ponudnika za 5% nižja. Jugosiemens pa ima pravico, da lahko dobavlja 10% dražje, kakor ostali ponudniki. To vse se kompenzira z znižanjem obrestni od 10 na 5%. Glede dobav se določi razsodišče in sicer g. univ. prof. Marij Osana, katerega sodba je glede cene in kakovosti za oba pogodbenika obvezna in neprizivna. Toda prednost pri vseh dobavah ima

Siemens le toliko časa, dokler ni v celoti plačan ves dolg, najkasneje do leta 1941.

Bistvo izboljšanja tedaj obstoji v tem, da smo prihranili dobrih 300.000 din, kolikor bi stalo povišanje delniške glavnice; dalje si MOL obdrži do leta 1941 vse akcije družbe, ki bi jih sicer morala plačati po 80 din, t. j. skupaj 1.060.000 din, na obrestih pa bomo prihranili letno okroglo 1.600.000 din. Skupni prihranki za MOL znašajo z novim pogodbenim razmerjem približno 2 milijona din, zato finančni odbor predlaga, da se ta pogodba odobri.

Občinski svet je nato soglasno sprejel novo pogodbo na znanje, le dr. Korun se je vzdržal glasovanja.

Kopališče na Taboru

Zanimiva debata se je nato razvila glede pogodbe, ki jo je prejšnji režim sklenil z ljubljanskim Sokolom. Ta pogodba je bila za MOL zelo draga. Skupaj je MOL plačala za kopališče na Taboru 632.000 din, prejela pa je vsega 236 din. — Pogodba je sicer določevala, da se bodo v to kopališče hodili kopat šolski otroci, ki bodo plačevali po 50 par, toda iz vsega tega ni bilo nič. Župan dr. Adlešič je zato pogodbo lani odpovedal.

Slovo Ljubljane od dr. Prijatelja

Ljubljana, 26. maja.

Dr. Ivan Prijatelj, velik mož, kremen, znanstvenik in umetnik je včeraj proti večeru legel v zadnjem domu k večnemu počitku. Velik pogreb, ki mu ga je izkazala kulturna Ljubljana, je bil odraz vseh onih stremenj, ki jih je pokojnik zastopal v javnosti. Avla Narodnega doma je bila odeta v globoke žalne zavese. Krsta pa je bila popolnoma zasuta z vencni cvetjem, ki ga je veliki pokojnik tako ljubil in sam gojil. Na zadnji poti so se mu v vencih pridružili blesteči, rdeči nageljni, živoredeče potonike, znak krepkega in čvrste življenja, razne druge rože, dalje ržen klas, mak in plavica. Na krsto je bilo položeno 30 vencev, eden lepši od drugega. Odlični venci so bili položeni od strani univerze, filozofske fakultete, od rektorja dr. Samca samega, ki se pogreba ni mogel udeležiti, dalje od raznih znanstvenih institucij in društev, kakor tudi od strani sorodnikov, znancev in in rojakov pokojnikovih. Ob 17 je pred Narodnim domom zavladal veličasten mir. Prišlo se so vodne pogrebne svečanosti.

Pred Narodnim domom

Trnovski župnik g. Cegnar ob asistenci duhovščine je krsto blagoslovil in opravil molitve. Akademski pevski zbor pod vodstvom konservatorista g. Simonettija je zapel globoko v srce segajočo »Beati mortui«.

Ko so se poleg zadnji akordi, je stopil pred glavni vhod dekana filozofske fakultete dr. Fran Kidrič, nad 30 letni pokojnikov sodelavec in skupni graditelj slovenske literarne zgodovine, od nosno kritike, ki je bil s pokojnikom že v mladih letih na Dunaju iskren in zvest prijatelj. V sklesanem in tehtno preudarnem govoru je g. dekan orisal lik pokojnega dr. Ivana Prijatelja, prvega profesorja za zgodovino slovanskih literatur novejših dobe na ljubljanski univerzi. Očrtal je g. dekan dalje vse vrline in velike zasluge pokojnikove na literarnoznanstvenem polju. Zahvaljujoč se pokojniku za vse njegovo poštovanost in kolegalno delo je g. dekan končal svoj lep govor: »Počivaj, Prijatelj v miru!«

Dr. Dragotin Lončar, predsednik Slovenske Maticе, je v krepkih besedah slavil pokojnika kot snovatelja in javnega delavca, kot človeka, ki je izhajal iz rodu, izvirajočega iz globin slovenske zemlje. Bil je izreden umetnik, raziskovalec in oblikovalec. Razvijal se je v dobi »Moderne«, ki

Belgrad, 26. maja. m. Nedeljsko tekmo med Ljubljano in sarajevsko Slavijo bo v Ljubljani sodil spet italijanski sodnik, v Celju pa tekmo Celje: Olimp g. Višnjič.

Franciščani zopet zidajo

Ljubljana, 23. maja.

Ljubljanski zgodovinar pač nikoli ne bo mogel mimo dejstva, da so ljubljanski franciščani pokazali v našem stoletju izredno podjetnost. Ne bi navajali skromnega sedanjega provincijala p. dr. Ranta, ko bi zadržno ne vedeli, da vsa ta velika podjetnost izvira vprav od njega. Saj se je moral celo med brati veliko prizadevati, da je podrl vse obzire do tradicije, ki so celih 700 let v mejah dosedanjih samostanskih zidov zrastle in se izživljale točno v mejah skromne franciškovske osamelosti.

Provincijal p. dr. Rant pa je mahoma podrl vse te tradicije. Najprej smo lani videli, kako je v Franciščanski ulici zrastle lepa trinadstropna palača, zdaj pa smo spet priča, kako pravkar porirajo ves dolgi samostanski zid v Franciščanski ulici in kako že kopljejo temelje za novo stavbo.

Zaradi poti - strel v prsa

Kranj, 26. maja.

Posestnik Vinko Golmajer iz Kovora, je imel daljšo pravdo zaradi vožnje po zasebni poti posestnika Aleša Pavlina. Pravdo je izgubil. Golmajer je kljub temu vozil po poti. Aleš Pavlin pa je naročil svojemu čuvaju, da mora paziti na Golmajerja in mu preprečiti vožnjo. Čuvaj Janez Gašperin se je držal gospodarjevega ukaza. Nedavno je Golmajer zopet s konji vozil po poti. Prišlo je do hudega incidenta. Čuvaj je prijel za uzde konj in začel streljati, kakor pravijo nekateri očividci, tako da se je kar kadilo. Baje je 6 strelav oddal v zrak, da bi tako Golmajerja zastrašil, sedmi strel pa je nameril proti Golmajerju in ga zadel v desno stran pod prsnim košem. Bila je velika nevarnost, da bi ga bil zadel naravnost v srce, kar bi imelo za posledico, da bi Golmajer obležal mrtev na licu mesta. Golmajerja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer se še sedaj zdravi, a je že izven vsake smrtno nevarnosti. Čuvaj Gašperin je zadevo sam prijavil orožnikom, toda navajal je, da ga je Golmajer najprej udaril s sekirnim udarom po glavi in s je sam nahajal v silobranu, zato je streljal na nasprotnika. Zadevo bo pač pojasnila uvedena sodno-kazenska preiskava.

z rokom 1. julij 1937, kakor je to pogodba predvidevala. Formalno pa naj za odpoved pogodbe glasuje tudi celotni občinski svet.

K besedi se je oglasil dr. Korun, ki je zahteval pojasnila, zakaj se pogodba ni izvajala, zakaj se torej otroci niso hodili kopat v sokolsko kopališče, želel pa je tudi pojasnila, če se je Sokol zoper odpoved pogodbe kaj pritožil.

Ravnatelj Stojc je pojasnil, da so se starši, ki so spočetka upirali, pošiljali svoje otroke kopat na Tabor, ker je bilo predaleč in so se mnogi otroci prehladili. Mestni fizikal je sicer naprosil prejšnjega župana, da bi forsiral uporabo kopališča na Taboru, toda tudi to ni zaleglo. Vsa šolska vodstva po Ljubljani so se upirala uvedbi tako centraliziranega kopanja otrok.

Podžupan dr. Ravnhar je izjavil, da ni bil Sokol kriv, če šole niso hotele pošiljati otrok na Tabor in se zato pogodba ni izvajala obojestransko marveč je MOL kriva, ko se ni poslužila pravice, da šolska vodstva pripravi do tega, da bi z vsemi otroci hodila na 14 dni na Tabor.

Obč. svetnik Vider je k temu pripomnil, da pač nihče ne more siliti staršev, kjer in kdaj naj se njihovi otroci kopajo. Šolska vodstva pa nase tudi ne morejo prevzeti odgovornosti za otroke, ki naj hodijo po pol ure daleč v kopališče. — Dr. Korun vpade: Po celem svetu se otroci kopajo.... Vider dalje: Res je, toda so kopališča drugače urejena in brezplačna. Tu se je pa zahtevalo po 50 par in kdo naj med otroci zbira za ta namen.

Odpoved pogodbe je bila soglasno sprejeta, proti je glasoval le dr. Korun.

Žalni sprevid

Izpred Narodnega doma je nato krenil po Aleksandrovi in Selenburgovi ulici pred univerzo veličasten žalni sprevid, ki se je vzorno formal. Sprevid so bili trije venci univerze, rektorja in filozofske fakultete, za njimi pa se je razvrstila akademska mladina in učenci pokojnikov. Za krsto so se uvrstili poleg žalujoče ge. vdove, hčerke Majde in zeta g. Goloba vsi odličniki javnega življenja. Prorektor dr. Slavič z dekani in proforskimi zborom, ban dr. Natlačen, načelnik kulturnega oddelka mestnega poglavarstva g. dr. Mole v zastopstvu župana, dalje zastopniki raznih kulturnih in drugih korporacij, mnogi pisatelji in umetniki, tako župnik g. Finžgar, pisatelj Fran Govekar, skladatelj kanonik dr. Kimovec, ki je bil pokojnikov sošolec, novinarja g. Ante Beg in Saša Železnikar in še mnogi drugi. Častno so bili zastopani tudi Mirjani, znanci s Tržaške ceste, Ribničani, Sodrščani in Polhovgrajčani, s katerimi so pokojnika vezale tesne prijateljske vezi.

Univerza se poslavlja

Na Kongresnem trgu od nunske cerkve je bil impozanten pogled na univerzo, kjer so se zbrale množice in udeleženci žalnega sprevida. Univerza je bila odeta v črno. Pod balkonom so se vstopili pevci-akademiki. Prorektor dr. Slavič se je vzel na mal s črnim obročljen oder in se poslovil v imenu univerze od pokojnega, naglasujoč: »Padel je na vojnem polju svojega poklicnega dela eden izmed prvih, že 31. avgusta 1919 imenovanih rednih profesorjev, idealen in krepak graditelj naše univerze!« G. prorektor je končal: »Non omnis moriar!« Njegov duh bo živel in njegova dela bodo dalje delovala v blagor slovenske knjige in kulture. Zato ne bo ves umrl!

Po govoru je akademski pevski zbor zapel Foersterjevo »Umrli je mož...« Pesem je izpod balkona globoko odmevala po trgu in mnogim segala do srca, kajti genij dr. Prijatelja ostane med nami...

Ob zatonu sonca

Okoli 18 je žalni sprevid mirno in dostojanstveno krenil po Vegovi in drugih ulicah tja na Tržaško cesto proti viškemu pokopališču. Mnogi udeleženci so vztrajali v sprevidu prav do pokopališča. Ko je zlato majniško sonce izza Polhovgrajskih Dolomitov, pod katerimi si je pokojnik zgradil lično počitniško hišico, ki naj bi bila zavetišče utrujenim in tudi revnim, kakor se je sam izražal, pošiljal zadnje pozdrave, je bila končana pogrebna svečanost. Ob odprtem grobu se je v imenu starih učencev poslovil od dr. Ivana Prijatelja prof. dr. Slodnjak, ki je krepko vzdiknil: »Ti si mož pravice! Ti si glasnik svobode! Najdražji učitelj in vodnik! Mi Te čutimo povsod, kamor se ozremo, povsod se nam smehljajo Tvoje zveste oči nasproti. Pozdravljen najdražji učitelj in vodnik!« — Narodni poslanec dr. Ivan Lovrenčič je naposled kot ožjemu rojak-pokojniku izrekel nekaj dobro občutenih besed v slovo. Akademski pevski zbor pa je zaključil pogrebno svečanost z Gallusovo žalostinko: »Glej, kako umira pravičnik!«

Proslava majske deklaracije na Bledu

Dne 29. maja 1937. Program sobotne bakljade:

1. Zbirališče pred cerkvijo od 8 do pol 9 zvečer. Tam si udeleženci nabavijo baklje proti okolišnim nekaj dinarjev. Konjeniki se zbero pred Zrimcem in ob pol 9 odhajajo proti cerkvi, kjer se postavijo na čelo sprevida. — Vrstni red bo: 1. konjeniki, 2. narodne noše, 3. godba, 4. ljudstvo.

Plamenice prižgo udeleženci, ko dajo reditelji znak.

Sprevid gre do Suvobora, kjer se bakljada zaključuje.

Poskrbite, da bodo ta večer povsod goreli kresovi in pokali topiči.

Dne 30. maja. Program nedeljske proslave:

Zbirališče konjenikov pred Zrimcem. Zbirališče narodnih noš na vozovih pred tržnico do Hočevarjeve vile med 10 in pol 11 dopoldne. — Vrstni red:

1. godba, 2. gasilci, ljudstvo in ostale narodne noše pred cerkvijo. Prinesite narodne zastave. — Konjenica prejme male narodne zastavice od rediteljev, velike prinesite s seboj!

Sprevid: 1. konjenica, 2. narodne noše na vozovih (ostanejo na zbirališču in se priključijo sprevidu, ko pride do ceste), 3. godba, 4. gasilci, 5. narodne noše v skupinah, 6. ljudstvo, 7. godba, 8. gasilci, 9. konjenica.

Sprevid gre mimo Uniona—Pošte—Park hotela v Zdraviliški dom. Vozovi in konjenica odpelejo do Prešernovega spomenika (podrobna navodila rediteljev).

Spored v dvorani: Pevski zbor zapoje več domorodnih pesmi. — Otvoritev proslave in nastop slavnostnega govornika

K dražbi mojega „Slomška“

Pod naslovom »Čudna usoda umetnine« je priobčil »Slovenec« z dne 22. t. m. notico o javni dražbi mojega kipa, ki predstavlja škofa Slomška — pedagoga. »Slovenski dom« je isti dan priobčil pod naslovom »Slomškov kip prodan na dražbi« notico iz Maribora o isti zadevi. Ker pa niti enemu poročevalcu niso bila znana natančna dejstva, smatram za svojo dolžnost, da jih pojasnim sama.

Moje delo, ki predstavlja zgolj materialno vrednost nekaj okrog 20.000 Din (to je vsota, ki sem jo porabila za material, za delavce in za svoje preživljanje med časom tega dela; točne račune ima v rokah ban. svet. g. dr. Stelet) — torej to moje delo je gnil na dražbo g. Medie, milijonar in znani mecen! Naredil mi je to kljub mojim prizadevanjem, da bi stvar likvidiral mirnim putem. In to zaradi 1250 Din, ki sem mu jih dolgovala za mavec — pozneje je ta dolg s sodnimi in advokatskimi stroški narasel do 2000 Din, t. j. vsota, za katero je bil kip na dražbi prodan.

Pri tem čutim dolžnost, da javno poudarim, da je pri nas dosedaj edino ban g. dr. Natlačen skušal in se skuša dovolj velikopolezno rešiti gmotne probleme naše oblikujoče umetnosti. Edino z njegovo navedenostjo in pomočjo mi je bilo mogoče lotiti se dimenzionalno tako velike kiparske kompozicije. Če bi vsi oni, na katere sem se obrnila v tej zadevi, pokazali vsaj drobec tega razumevanja za umetnost kot g. ban, se nebi stvar zame tako tragično končala.

Z ozirom na to, da sem za prvotni banovinski kredit 8000 Din založila svoje kiparsko delo »Skrbinške« in ker imam v zvezi z delom na »Slomšku« še za 4000 Din neporavnanih dolgov, sem oškodovana z velemečinskim postopkom g. Medie za 12.000 Din, ne včevši pri tem mesece svojega dela na veliki, čeznaravni figuralni kompoziciji.

O stanju zadeve sem že pred meseci obvestila vse meredajne činitele — tako v Mariboru kot v Ljubljani. (Del tega je pisмено opravič moj mož g. Ivan Mrak!) Zganil se ni nihče! Še več; predstavniki Narodne galerije je odklonil moje prošnje, da se kip uradno in strokovno oceni ter se s tem prepreči dražba pod sramotnimi pogoji, pod katerimi se je pač izvršila.

Kakor je razvidno iz časopisnih notic, name-rava dotični gospod, ki je kupil na dražbi — pokloniti moje delo mariborskemu muzeju. On je žrtvoval zanj 2000 Din, jaz pa svoje zdravje, mesece svojega dela in povrh imam še 12.000 Din izgube. Kljub vsemu mi ta njegova gesta imponira, pri nas, med Slovenci, taki darovi niso v navadi.

Preveč sem izmučena, da bi obtoževala, ugotavljam samo dejstva, da si bodo naša javnost in historija na čistem o mecenstvu, o merodajnih činiteljih in o slovenski kulturni zavednosti — — —

Ob tej priliki se zahvaljujem vsem tistim mariborskim upnikom, ki niso znani slovenski mecen in me kljub temu vendarle še niso tirali pred sodišče.

Karla Bulovičeva-Mrak.

Težek poraz Angležev v Belgradu

Belgrad, 26. maja. m. Sinoči je bila tu nogo-melna tekma med belgrajsko Jugoslavijo in znanim angleškim nogometnim moštvom Chelsea. Moštvo Jugoslavije je v izredno lepi in poštovni igri katastrofalno premagalo Angleže z 6:1 (1:1). Vodstvo angleškega kluba Chelsea je po konočni tekmi izjavilo, da je to najtežji poraz, kar jih je Chelsea sploh doživela na evropskem kontinentu. Zaradi tega doživeja je verjetno, da bodo Angleži prekinili svojo turnejo po Evropi ter se vrnil domov.

S seje Jugoslovanske nogometne zveze

Belgrad, 26. maja. m. Osješka Slavija je včeraj poslala brzojavni protest Jugoslovanski nogometni zvezi, v katerem protestira proti poklanjanju točk in zahteva preiskavo proti SK Jugoslaviji, za katero pravi, da je na nedeljski tekmi podarila več golov Basku samo zato, da bi ta belgrajski klub ne izpadel iz lige.

Belgrad, 26. maja. m. Jugoslovanska nogometna zveza je na sinočni seji določila moštvo, ki bo igralo proti belgijski reprezentanci dne 6. junija v Belgradu. V tej postavi so Glazer (Urh), Hügel, Matošić (Nedeljković), Lehner, Jazbec, Kokotović, Tirnanić (Medarić), Moša, Lesnik, Vujadinović (Tomasević), Pleše.

Istotako je JNZ sprejela sklep, s katerim pre-poveduje vsem nogometnim klubom, ki so včlanje-ni v JNZ, da bi igrali nogometne tekme z inozem-skimi klubi po posredovanju Zida Davida Weissa na Dunaju ali njegovega podjetja »Editor«. Klubi morajo z ozirom na to tudi odpovedati še sklenje-ne tekme, do katerih bi prišlo po posredovanju Weissa in njegove agencije. Klub, ki se ne bo držal tega sklepa, bo kaznovan s tem, da ne bo smel igrati šest mesecev nobene tekme, poleg tega pa bo dobil še denarno kazen.

Spet uspeh slovenske fotografije

Ljubljana, 26. maja.

Pred dobrim tednom je bila zaključena med-narodna fotografska razstava v Sopronju na Ma-djarskem, ki je prinesla med številnimi tujimi raz-stavljalci Slovenecem spet dve odlikovanji. Oskar Kocjančič je prejel srebrno kolajno med petimi po-deljenimi, Pfeifer Marjan pa bronasto med deseti-mi poddeljenimi. Poglejmo samo množico imen, ki se bleste med razstavljalci in število slik, ki so bile sprejete na razstavo. 393 amaterjev iz 25 dr-žav je poslalo 1562 slik, pa je bilo na razstavo pripuščenih le 323 avtorjev s 500 slikami. Med temi je kar devet Slovencev in dva člana zagrebške fotokluba. Večina so bili razstavljalci zastopani vsak z eno sliko, in je število takih, ki jim je žirija pripustila na razstavo po več slik, zelo majhno. Vendar pa najdemo med temi kar osem Slovencev. Tako je bilo izobesjenih na razstavi 17 del slovenskih fotoamaterjev. Morda je tudi značilno, da najdemo znanega svetovnega mojstra Belgija Leonarda Missonjea med nagradenci z bronasto kolajno. Za naše fotoamaterje so odlikovanja dokaz, da je slovenska fotografija dosegla višino, ki je ne velja omalovaževati.

V nedeljo 30. t. m. se bo v Ljubljani v Jakopi-čevem paviljonu odprla osma (tretja društvena) razstava slovenske fotografije. Razstava ne bo urejena pod strogo umetniškimi merili, temveč bo nekakšna revija fotografije iz vseh področij. Na razstavi bodo umetniške fotografije, domoznanske, tujkoprometne in planinske. Taka razstava ima svoj prodoren namen. Pokazati ne samo ustvarjal-no silo amaterjev, temveč prav tako močno tudi koristnost ter uporabljivost fotografije v naši tuj-koprometni propagandi. Pestra razstava bo go-tovo privabila številne obiskovalce in vse prijate-lje slovenske fotografije.

Kulturni koledar

Anton Možina

Dne 26. maja 1866 se je rodil na Brjah pri Rihembergu solnik in narodni gospodar Anton Možina. V Kopru je dovršil učiteljske. Leta 1891 je prišel za učitelja v domači kraj, kjer je ostal do smrti 28. maja 1927. Tu je ustanovil bralno in pevsko društvo, hranilnico in posojilnico, podružnico Kmetijske družbe in druge. Zelo zaslužen je tudi za gorško učiteljsko organizacijo. Članke, večinoma gospodarske je pisal v razne liste (Soča, Edinost, Gospodarski vestnik itd.).

Ljubljana danes

Koledar

Danes, sredo, 26. maja: Filip.
Četrtek, 27. maja: Telovo.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Drama: »Matura«. Red četrtak.

Opera: Zaprtlo.

Kino Matica: »Harry Piel in njegov najboljši prijatelj«.

Kino Sloga: »Žena brez sramu«.

Kino Union: »Ej Uhnjem«.

Razpis dobave. V Službenem listu, kos 41, razpisuje mestno poglavarstvo v Ljubljani dobavo smatarskega voza in dobavo 1500 ton premožnega zrnja, na kar se interesi opozarjajo.

Ljubitelji umetnosti, zlasti oni, ki jih zanimajo dela za Nar. skupščino, so vladno vabljeni, da si ogledajo kipa »Kmetijsko« in »Industrija« jutri od 9.-20. ure v ateljeju akad. kiparja Franceta Gorseta na Gosposvetski cesti št. 13 (levo dvorišče).

Odbor Slov. kat. akad. starostništva vabi svoje člane, da se v tem večjem številu udeležijo procesije sv. Rešnjega telesa v stolnici. Zbirališča med stolno cerkvijo (glavni vhod) in škofijsko palačo ob pol 9. uri.

Članom Akademskе zveze. Akademskа zveza poziva vse svoje člane, da se strogo obvezno udeležijo procesije na praznik sv. Rešnjega Telesa. Zbirališče pred stolnico med trčetr in 9. in 9. Pridite z društvenimi trakovi! — Akademskа zveza.

Ivan Levar si je za proslavo svojega 25 letnega oderskega dela izbral naslovno vlogo v Rostandovem »Cyrano de Bergerac«, ki je v blestnem Zupančičevem prevodu svojevrstna umetnina. To znamenito delo bo dano v popolnoma novi režiji C. Debeveca. Deloma je tudi zasedba nova. Premijera, zvezana s proslavo bo v torek 1. maja. Vstopnice so v predprodaji pri operni blagajni.

Prelovčev pevski kvintet, ki ga tvori 5 mladih, nadebudnih pevcev-konservatoristov, bo nastopil prvič na javnem koncertu dne 4. junija v frančiškanski dvorani pod okriljem Glasbene Matice. Kvintet vodba skladatelj Zorko Prelovčec. Spored bomo objavili.

Pregled novih motornih vozil bo odslej vsak petek ob pol 8. uri v Ljubljani pred poslojem uprave policije v Šubičevi ulici 5. Prvi tak pregled bo v petek dne 28. t. m. K temu pregledu je pripetli tudi vse one avtomobile, avtobuse in motocikle, ki iz kakršnegakoli razloga došle še niso bili letos pregledani.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

KINO

TEL. 27-30 SLOGA

Premiera velikega nemškega slagerja: »Man spricht über Jacqueline«

Žena brez sramu

Albrecht Schoenhals Sabine Peters

TEL. 22-21 UNION

Premiera prekrasnega filmskega dela

EJ UHNJEM

(Brodarji iz Volge)

INKISINOV VERA CORENE

TEL. 21-24 MATICA

Kriminalni film

Harry Piel in njegov najboljši prijatelj

(Vojak kot sotrudnik policije)

Najnovejši žurnali v vseh treh kinih predvajajo kronanje v Londonu t. d., t. d.

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Ljubljansko gledališče

DRAMA. Začetek ob 20. uri:

Sreda, 26. maja: Matura. Red četrtak.

Četrtek, 27. maja: Dr. Izven. Cene 14.

OPERA. Začetek ob 20. uri:

Sreda, 26. maja: Plamen. Red Sreda.

Četrtek, 27. maja: Sveti Anton. Izven. Cene 24.

Mariborsko gledališče

Sreda, 26. maja: Zaprtlo.

Četrtek, 27. maja: Ob 20. »Dolarska princesa. Znižane cene. Zadnjič.

Ponovna podražitev cen papirju in kartonu

Ljubljana, 25. maja.

20. maja 1937 so se ponovno zvišale cene papirju in kartonu za 10% od dosedanjih cen. To je že četrto zvišanje v kratki dobi od januarja t. l. pa do danes in znašajo ta štiri zvišanja cen skupaj 26%. Poleg tega je uvedena od 1. aprila t. l. skupna banovinska trošarina 15 para na vsak kilogram papirja, kar je posebno občutljivo pri težjih papirjih in kartonih. To ponovno, naglo zvišanje cen je nastalo vsled ponovne podražitve surovin, posebno celuloze, za izdelavo papirja in kartonov, na kar smo že svojačasno v časopisju opozorili.

Ko sporočamo javnosti to zvišanje cen papirju, moramo obenem poudariti in opozoriti, da so vsled tega tudi tiskarska podjetja prisiljena zvišati cene vsem tiskarskim izdelkom za razliko v ceni papirja.

Povišanje cen papirja je splošen, svetoven pojav in ni pričakovati, da bi se razmere v doglednem času izboljšale. Tiskarska podjetja so zaradi tega prisiljena dajati samo neobvezne ponudbe, ki se v primeru ponovne podražitve papirja razumno zvišajo. — Društvo tiskarnarjev v Sloveniji.

„Revizor“ ponarejenega denarja

Maribor, 25. maja.

Takšnim držnim in prepredenim eleparijam naše podeželsko ljudstvo menda še ni bilo izpostavljeno, kakor zadnja leta. Obnesejo se zadnje čase posebno »revizorje«, ki hodijo s ponarejenimi izkaznicami okrog ljudi, se jim predstavljajo za odposlance davčnih uprav, finančnih oblasti, eksekutorov itd. O takem primeru je danes zopet dobila prijavo mariborska policija.

V Razvanju se je pojavil elegantno oblečen gospod kakih 30 let. Prišel je k posestnici Julijani Mlaker ter se ji predstavil kot finančni uradnik, ki pregleduje kovan denar, če ni med njim falsifikatov. Posestnica se je njegovega odločnega nastopa ustrašila ter mu je vsa v strahu prinesla pokazat vso svojo gotovino 450 dinarjev. Možakar

Javna dela pri Sv. Konigundi na Pohorju

Slov. Konjice, 25. maja.

Dne 1. avgusta lanskega leta je pričela banska uprava graditi dolgo zaželjeno cesto Zreče—Sv. Konigunda na Pohorju. Prejšnja občinska cesta je bila namreč zelo razvrnata ter se je promet vršil po njej z velikimi težavami, trudom in zamudami, kakor je to običajno na vseh pohorskih kolovozih. Načrti so se po dolgih letih uresničili, saj so bili osnovani že pred letom 1914. Vojna jih je za nekaj časa odložila, pa tudi še v poznejših letih je bilo za kaka javna dela pri nas premalo smisla na merodajnih mestih.

Nova cesta se bo ocepila od banovinske v Zrečah pri Winterju, odkoder bo vodila po manjših zavojih do gozda pod Črešnovo. Odtam bo zavila pod vasio v loku mimo farne cerkve na Sv. Konigundi do šole. Do Črešnevo bo vodila približno s sedanjo z nekaterimi izjemami. Skupna dolžina bo znašala 4 in pol km. Cestišče bo široko 4 m, tlakovanega pa bo 2 in pol km. Vzpom bo v primeri z višino kraja malenkosten. Od Zreč bo nekaj časa tudi tlakovana ter potemtakem sposobna za avtomobilski promet. Od začetka do danes je napravljena cestišča že za dober kilometer, okrog 100 metrov pa je tudi že tlakovana.

Prebivalci župnije in vsi Pohorci, ki so na tej cesti zainteresirani, so z velikim veseljem lani pozdravili pričetek del, saj se je njihova dolga želja vendarle enkrat uresničila. Njihovo voljo in razpoloženje pa v obilni meri potrjuje priatek na 500 dnevni prostovoljni kuluk, da bo delo šlo hitreje. Nekateri so celo podarili tudi zemljišče, kjer bo tekla cesta.

Druge vprašanje, ki skrbi tukajšnje prebivalstvo, pa je tudi pomanjkanje vode. Treba bi bilo napraviti vsaj dve cisterni, eno pri Sv. Konigundi, drugo v Črešnovi. Jeseni so v ta namen že nekaj

Cesta proti St. Vidu se „gradi“

Ljubljana, 25. maja.

Z ozirom na članek v »Slovenskem domu« z dne 21. maja 1937, št. 112, str. 2, pod naslovom: Cesta proti St. Vidu se „gradi“, pripominja sekcija za gradnjo drž. ceste Ljubljana—Kranj sledeče: Dela na navedenem odseku so se pričela razmeroma kasno, ker je bilo treba urediti razne zadeve, ki so v zvezi s premetitvijo tramvaja in telegrafsko-telefonskih drogov. Predno tramvaj ni premeščen in drogovji niso odstranjeni, se pač delo ne more razviti in se zato iz razumljivih razlogov gradnja omeji samo na najnujnejša pripravljala dela.

Tudi vprašanje izpeljave trase v St. Vidu je bilo šele pred kratkim sproženo in se bo moglo pričeti z delom na vsem odseku Ljubljana—St. Vid šele po tozadnji definitivni odločitvi.

Sekcija pripominja, da si drž. cestna uprava, kakor tudi podjetja vedno prizadevajo pospeševati dela s čim manjšo prekinitvijo prometa.

Sekcija za gradnjo drž. ceste Ljubljana—Kranj.

Vodna zadruga v Grajski vasi v Savinjski dolini

Grajska vas, 23. maja.

V Savinjski dolini, ob državni cesti, ki vodi od St. Ruperta do Razane v občini Gomiljsko, se razprostirajo obširni travniki, ki so last bliznjih in daljnjih posestnikov. Preko teh travnikov pa teče potoka Trnavica in Boljsko, ki ob večjem deževju narastata in zaradi svoje vijugaste struge preplavita tamošnje travnike. Ob takih poplavih pa izpodkopavata in odnašata s seboj rodovitno zemljo in s tem povzročata veliko škodo. Čutila se je potreba, da se to prepreči.

V ta namen je bil sklican sestanek vseh lastnikov v bližnji ležečih parcel, v gasilskem domu v Grajski vasi. Zbralo se je okrog 100 interesentov, ki so bili v večini za to, da se Boljska regulira. Okrajni podnačelnik g. Svetina iz Celja je predlagal, da bi se v ta namen ustanovila vodna zadruga. V kratkih besedah je razložil pomen vodne zadruga in koristi, ki bi jih imeli od regulacije Boljske. Na splošno željo interesentov so bila prečitana tudi pravila vodne zadruga. Predlog g. Svetine je bil odobren in po kratki debati se je vršilo glasovanje, kdo je za zadrugo ali ne. Zadruga se je ustanovila z veliko večino.

V pripravljalni odbor so bili izvoljeni: Lobnikar Anton in Kunst Jernej iz Grajske vasi, Orožim Franc in Rančigaj Anton iz Gomiljskega, Mohor Vinko in Drev Jakob iz Zakla, Virant Ivan in Turk Franc iz Trnave, iz Sv. Ruperta pa Cizej Ivan in Plaskan Jakob; za ostale vasi pa Prisljan Blaž, Parizlje, in Grenko Matevž iz Orle vasi. — Zadruga je bila osnovana za območje občine Gomiljsko. Inž. Stefanji je na podlagi načrta pokazal potek regulacije Boljske. Da pa ne bodo s tem lastniki in občina Gomiljsko preveč obremenjeni, bo k temu tudi banovina znatno prispevala.

Celjske novice

Celje, 25. maja.

Javna dela v celjski mestni občini. Občina zaposljuje sedaj 129 delavcev, na Voglajni ima delo 50 delavcev še za dobo treh mesecev. V mestni gramoznici v Medlogu je zaposlenih 28 delavcev. Pri gradbenih in regulacijskih delih odpade od celotnega zneska na mezdo 50%, na kanalizacijska dela pa 25%. Proračunska sredstva v novem proračunu za javna dela znašajo 280.000 Din, s katerimi bo občina lahko zaposlovala 100 delavcev za dobo štirih mesecev, poleg tega bo lahko zaposlovala 25 delavcev v mestni gramoznici 6 mesecev; mezde delavcev v gramoznici se bodo krile iz dohodkov gramoznice. Predvidena so naslednja javna dela: podaljšanje kanala pri prvem železniškem mostu, ureditev levega brega Savinje pri Pallosovem travniku, regulacija Sušnice od izliva Savinje do že izvršene regulacije, ureditev Koprivnice ob Frankopanovi cesti.

je denar nekaj časa ogledoval, potem pa dejal, da ga mora nesti na pregled na mariborsko carinarnico. Ko ee je ženica začela protiviti, ji je pokazal zapечатeno kuverto ter dejal, da ima notri že 8000 dinarjev zaplenjenega denarja, katerega tudi nese na pregled. Pod pezo takih dokazov ee je posestnica udelala ter mu je denar izročila. Mož ga je dal v kuverto, jo zapечатil in spravil v aktovko, ženici pa je izročil potrdilo, da je denar sprejel. Nato je odšel, pred odhodom pa je še naročil posestnici, naj pride naslednjega jutra na mariborsko carinarnico v sobo št. 16, kjer bo dobila svoj denar nazaj. Danes je reva res prišla na carinarnico ter zahtevala denar. S težavo so ji uradniki dopovedali, da taki revizorji denarja sploh ne obstajajo in da je postala žrtev prevejanega sleparja. Poslali so jo na policijo, kjer je slučaj prijavila.

merili, vendar pa je zdaj spet vse utihnilo. Prebivalci obeh vasi, Sv. Konigunde in Črešnevo, upajo, da bo njihova želja skusoma tudi v tem oziru ušla.

Med ameriškimi Slovenci

Iz Jurjevce pri Ribnici na Dolenjskem Frančiška Levatec, roj. Kaplan. V Ameriki je živel celih 35 let. V domovini ima še mater in dva brata.

Iz Zavrtče pri St. Vidu ob Stični 49 letni Janez Jamnik. Odšel je v Ameriko leta 1912. V zadnjem času je bil bolan in se je zdravil v clevelandski bolnišnici. Tu je tudi umrl.

Nekje ob Črnomlju v Beli Krajini 65 letni Jožef Ambrožič.

Iz Šostanja 56 letni Jože Medved. Od doma je odšel že pred 30 leti. Umrl je v Milwaukee, kjer zapušta ženo in štiri otroke.

Iz Horjula pri Vrhniki Marija Novak, roj. Vrhovec. Bila je stara 44 let in je odšla v Ameriko že kot 17 letno dekle. V stari domovini ji žive še trije bratje.

Iz Velkovec pri Krki na Dolenjskem Franc Noda, star 56 let.

Iz Koritnice na Notranjskem 46 letna Jožefa Delost. V Ameriki zapušta moža in šest otrok, v stari domovini pa tri sestre. Umrla je dva dni po operaciji v bolnišnici v Pittsburghu.

Zrcalo za šoferja. Na nevarnem križišču VI. okraja v Parizu so postavili na dva droga velikansko zrcalo, da šofer lahko v njem vidi avtomobil, ki prihaja iz druge ulice.

Etapne kolesarske dirke po Hrvatski in Sloveniji

Etapne kolesarske dirke so za nas Jugoslovane nekaj povsem novega. Že zdavnaj se je govorilo o organizaciji te vrste dirk po vzoru inozemstva tudi v Jugoslaviji, ali realizacija te vrste prireditve je zaradi skromnih denarnih sredstev, s katerimi so take dirke zvezane, in pa zaradi preskromnega zanimanja našega športnega občinstva, neizvedljive. Da se pa enkrat tudi s tem mora začeti, so si kot prvi nadeli to nalogo belgrajski kolesarski krogi in organizirali pod vtisom jugoslovansko-bolgarskega prijateljstva mednarodno etapno kolesarsko vožnjo iz Belgrada v Sofijo, ki bo 8., 9. in 10. junija. Kmalu po razglasitvi te prireditve so se tudi zagrebški kolesarji zbudili in v okviru »Ilustrovanih sportskih novosti« tudi oni organizirali tako etapno vožnjo v dolžini nekaj nad 500 km, ki naj pelje v treh etapah iz Zagreba na Karlovac, v Ljubljano, Celje, Maribor, Varaždin ter nazaj v Zagreb. To naj bi bila obenem trda preizkušnja kandidatov jugoslovanske ekipe za vožnjo Belgrad—Sofija. Seveda ne bodo v tej zagrebški prireditvi vozili le omenjeni kandidati, temveč bodo skupno z njimi dirkali še neodvisni dirkači: Grgec, Ljubič in Fiket (znana trojica, ki je lani prvič zastopala jugoslovanske barve v svetovnoznanem »Tour de France« in kjer se je Grgec prav dobro držal vse do vnožja Pirenejskega gorovja) in pa še več drugih naših kolesarskih amaterjev.

Nas bo najbolj zanimala etapa, ki bo imela svoj epilog v Ljubljani v petek, dne 28. maja ob 3 popoldne na Dolenjski cesti pred Jelačinovo gostilno. Zato bo, kdor bo le mogel, pohitel ob omejenem času na cilj, da vidi te vztrajne kolesarje in najboljšje dirkače naše domovine. Startali bodo ob 7.30 v Zagrebu, imeli čim prve poletaje v Karlovcu; nato zasedejo ob 10.30 spet svoje jeklene konje in v drugi poletaji na razdalji 129 km pridejo popoldne v Ljubljano, kjer se bodo čez noč odpodili. Naslednji dan, v soboto, ob 10 se bo pred Narodnim domom nadaljevala vožnja prve poletaje druge etape proti Celju, od tam pa ob 16 druge pol etape druge etape v Maribor. Spet počitek, a v nedeljo, dne 30. maja ob 8 zjutraj bodo vozili prvo poletajo tretje etape na Varaždin ter dalje ob 12 start druge poletaje tretje etape v Zagreb, kjer bo konec te naporne vožnje slovenskih in hrvaških dirkačev.

Pojasnilo mestne plinarne

Ljubljana, 26. maja.

Z ozirom na časopisne vesti, ki poročajo, da je eksplozija v Igrški ulici 3 pri gđ. Travnovi povzročil plin, ki da je uhalaj iz pokvarjenih plinskih vodov, sporoča mestna plinarna sledeče ugotovitve, ki jih je dognala večerajšnja uradna komisija.

1. Plinska napeljava v stanovanju gđ. Travnove je še sedaj, po eksploziji, popolnoma tesna in ni nikjer uhalaj plin, zaradi česar ni mogoče, da bi zaradi uhalajnega plina nastala eksplozija.

2. Če bi bil plin uhalaj iz hoté ali nehoté odprtih pipic pri kuhalniku in bi bila od tega plina nastala eksplozija, bi bila gđ. Travnova že pred eksplozijo nezavestna, kajti množina plina, ki bi povzročila tako eksplozijo, bi morala biti znatno večja od množine, ki zadostuje za zastrupljenje. Gđ. Travnove pa plin ni omamila, saj je še takoj po eksploziji klicala na pomoč.

3. V kopalnici ponesrečenke, kjer je montiran plinski kuhalnik poleg električnega bojlerja in dveh električnih peči, je našla komisija v kopalni kadi ostanke modro zelene obleke, ki je bila prepojena z bencinom. Na tleh pa je našla še steklenico, do ene četrtinke napolnjeno z zeleno modro umazanim bencinom, s katerim je gđ. Travnova prala obleko enake barve.

Iz tega je torej razvidno, da plin ni uhalaj iz plinskih cevi in da torej plin ni eksploziral, temveč je iskati vzrok eksplozije v bencinskih parah.

Od tu in tam

Ta-Ta, ki so ji v Zagrebu pred dobrim mesecem zaprli in zapечатili lokale, je vložila pritožbo proti mestni obrtni oblasti in zraven postavila zahtevek po odškodnini 113.000 Din; češ da so v javnost prišle neke izjave v škodo trditve še prej, preden je oblast zapечатila prostore. Raje so nekateri, ki so imeli službeni dotik z vso zadevo, res že vnaprej napovedali izid preiskave. Ta-Ta trdi, da se ni poslopalo po zakonu, temveč da je bilo vse naprej pripravljeno in so bili razni komisij-ski ogledi le same formalnosti.

Predrzen je bil tat Angiel Kurat, ki je v Zagrebu kar pri belem dnevu pred gledališče zapeljal velik špediterski voz, ki ga je bil najel pri znanem zagrebškem špediterju. Šel je v gledališče in dejal uradniku, da je po naročilu uprave prišel iskat staro železo. Z delavci, ki jih je imel s seboj, je naložil na voz okrog 800 kg železa ter ga odpeljal nekemu starinarju. Tam ga je prodal za 641 dinarjev. S tem denarjem je odplačal neke svoje dolgove, svoje stanovanje, ostalo pa je vtaknil v svoj žep. Ko so ga prijeli, je čisto hladnokrvno vse priznal.

Razbojniki so napadli v bližini Košter Ivanica kmetu Imbra Vuriča, ki se je vračal s semnja, kjer je bil prodal par volov. Ko se je že v tenini noči vračal domov, so ga sredi samotne poti obkolili nenadno neznanci. Eden ga je udaril s kolom po rami, drugi mu je pa pritisnil cev samokresa na vrat. Kmet jim je moral izročiti ves denar, nakar so razbojniki pobegnili brez vsake sledi.

Po poročilu osrednje uprave za posredovanje dela v Belgradu, je iskalo meseca aprila zaposlitve pri javnih borzah dela v naši državi 40.851 oseb, in sicer 33.840 delavcev in 7011 delavk. Z brezposelnimi iz prejšnjega meseca jih je bilo skupaj 76.175 in sicer 63.440 delavcev in 12.735 delavk. Na koncu meseca je bilo brezposelnih 19.172 delavcev in 5593 delavk. V aprilu so pri javnih borzah dela ponudili dela 3027 delavcem in 1539 delavkam. Razpoložljivih prostih mest so oddali 2719 delavcem in 1225 delavkam. Nasproti istemu mesecu v lanskem letu je bilo letos 5247 manj prijavljenih brezposelnih delavcev in 1868 manj razpoložljivih prostih mest. Podpora je prejelo 15.229 brezposelnih oseb in sicer v skupnem znesku 2.061.312 Din. Dne 1. maja 1937 se je pri javnih borzah dela priglasilo 20.024 brezposelnih delavcev in 5771 brezposelnih delavk.

V drugi tretjini meseca maja so prinesle carine skoro 31 milijonov dinarjev v glavno carinsko blagajno. Lani se je ob istem času nabralo le 21 milijonov in pol. Torej je bil dohodek carin letos za 31,5% večji kakor lani. Od 1. aprila pa do 20. maja znašajo dohodki carin 142.939.939 Din. Državni proračun pa predvideva za ta čas le 120.884.029 Din. Tako je bilo pobranih v tem času za 32.894.280 Din carin več kakor pa v istem razdobju lanskega leta.

Kaj vso pride goljufom prav, izpričuje tale dogodek iz Zagreba. Dajalec krvi so se tamkaj organizirali. Da bi pa njihovo društvo dobilo kaj denarja v blagajno, so sklenili, da bodo več uglednih ljudi izvolili za častne člane in jim izstavili zato lepe diplome. Tako so krivodajalec nabrali že precej denarja. Nazadnje pa se je našel goljuf, ki je ponarejal diplome častnih članov in jih začel prodajati uglednim mešanom proti enemu ali več stotakom. Imel pa je smolo, da je prišel »častno« članstvo z diplomami vred ponujat človeku, ki je oboje že imel. Ko so ga prijeli, so ugotovili, da je opeharil na ta način že dvajset ljudi.

Prav na srednjeveški način je mučil svojo ženo ljubosumni kmet Josip Rumencak iz Vojakova pri Križevcih. Sumil je, da se sestaja z drugimi. Čeprav so v vasi poznali njegovo ženo kot zelo pošteno, se kmet ni dal prepričati o njeni nedolžnosti. Nazadnje ji je zvezal roke in noge, jo obesil na dolgo vrvi in začel dvigati in spuščati. Več ur jo je tako mučil, da se je nazadnje onesvestila. Pred sodiščem je dobil za to svoje delo le 40 dni zapore.

Zveza gratičnih delavcev bo zgradila v Zagrebu veliko moderno palačo, ki bo veljala 3 milijone dinarjev. Graditi jo bodo začeli takoj, čim dobe zadnja potrebna dovoljenja.

Dva pastirja je ubila strela med neurjem, ki je v ponedeljek divjalo nad okolico Slavonskega Broda. Anton Vukašinović in Josip Cukrov sta pasla živino, ko se je ulila ploha. Oba sta z drugimi pastirji vred skočila pod veliko drevo. Izenada pa je strela udarila v to drevo in ga razklala. Vsi pastirji so obležali nezavestni. Ko so se pa nekateri prebudili, so našli ob drevesu mrtva Antona in Josipa.

Velika tovarna usnja je z zalagami vred pogorela v Kuli v Vojvodini. Požar je objel takoj vso zgradbo in je večinoma zgorela, še preden so prišli na mesto gasilci. Lastnika sta bila Deutsch in David. Požar je naredil škodo za več milijonov din.

Sredi Banjaluke se je vnel v kavarni prepir in pretep zaradi kvartopirske igre, ki jo tamkaj imenujejo »božji blagoslov«. Dva igralca sta se sprla zaradi ene same karte. Takoj sta si bila v lasih. Ko so ostali gostje to videli, so priskočili in začeli vleči razjarjena gosta narazen. Pa so se našli tudi taki, ki so potegnili s pretepačema in ni minilo dolgo časa, ko se je pretepača že vsa kavarna. Ropotale so mize, stoli, drobile se steklenice, zabiskali pa so se tudi noži in je nazadnje eden od gostov obležal krvav. Ko pa je hotel policaj posredovati, ga je kavarnar vrgel na cesto. Šele, ko je prišla četa policajev, se je posrečilo narediti red. Policaji so kar vse goste odpeljali v zapore, da so se nekoliko ohladili.

V Somboru je bil obsojen bivši mestni župan Gjorgje Cvejanov, ker je preveč razmetaval občinski denar, pa ne v prave namene, temveč v strankarske. Tako je Cvejanov za Jevtičeve volitve l. 1935 najel petnajst delavcev in jih dal plačati iz občinske blagajne, da so razbijali shode drugim kandidatom, obenem pa agitali za Jevtičevega kandidata dr. Kosto Popovića. Sodišče je župana obsodilo na plačilo vse škode, ki jo je bil povzročil občini.

ki so se radi pranja z bencinom nabrale v kopalnici in ki so se verjetno vžgale ob žarečih žicah električne peči, ki so bile, kakor je dokazano, prižgane, ali pa ob prižiganju vžgalice, s katero je ponesrečenka prižigala plin.

Naročajte in širite Slovenski dom!

Vatikanske ječe so prazne

Če se papež preseli v gradič, ki se imenuje Castel Gandolfo, s tem se ni prestopil meja svoje države. Kajti ta gradič in z njim vred devetnajst zgradb, ki sicer stoji na italijanskem ozemlju, spada vendar pod suvereniteto papeža, prav tako kakor skupina poslopij, ki jo obdajajo zidovi vatikanskega mesta, ki tvorijo samostojno papeško državo. Zastopnik papeža v svetni oblasti, guverner Conte Serafini, ostane v vatikanski državi takrat, kadar odpotuje papež na odmor v Castel Gandolfo. Guverner stoji v palači, nekdanjem Seminaru romano minore, ki leži tik za cerkvijo sv. Petra.

Denar, pošta

V tej palači se je izvedla v zadnjih letih tudi vsa državna organizacija cerkvene države. Med uradi cerkvene države, ki so do temelja organizirani, zasluži največjo pozornost organizacija pošte, ki donosa papeški državi letno do milijon lir čistega dobička. Za organizacijo pošte so morali poklicati tujega strokovnjaka, da je uredil tiskanje znamk in kovanje papeškega denarja. Guverner Serafini sam je eden najbolj zaigranih zbiralcev starih denarjev in znamk. Zato so njemu podelili tudi urad za izdelovanje in nadziranje vatikanskega denarja. Lepe serije znamk s šopom ključev sv. Petra, sliko papeža Pija XI., panoramo vatikanskega mesta ali cerkve sv. Petra, so zasnutek guvernerja samega. Prav tako je z vatikanskim denarjem, ki ga nakupuje vsako leto približno za en milijon lir. Kljub temu, da se velik del vatikanskega denarja porazgubi, kajti romarji ga odnašajo s seboj kot spominke, vendar preostali zadostuje za dnevno porabo v Vatikanskem mestu. Po drugi strani pa je bilo v lateranski pogodbi določeno, da je italijanska lira po vrednosti enaka vatikanski ter more tako italijanska lira polno veljavno krožiti tudi v Vatikanskem mestu.

Prazne ječe

Vatikan ima tudi svoje sodišče in svoje zapore. Manjka jim samo takih, ki bi jih vtaknili vanje. V sedmih letih so zabeležili le dve aretaciji. V obeh primerih sta bila to tujci, katerih eden je ustrlel pred cerkvijo sv. Petra, drugi je pa vrge polno pest vatikanskega denarja proti kipu sv. Petra.

Ko je bila otvorena tudi lastna vatikanska

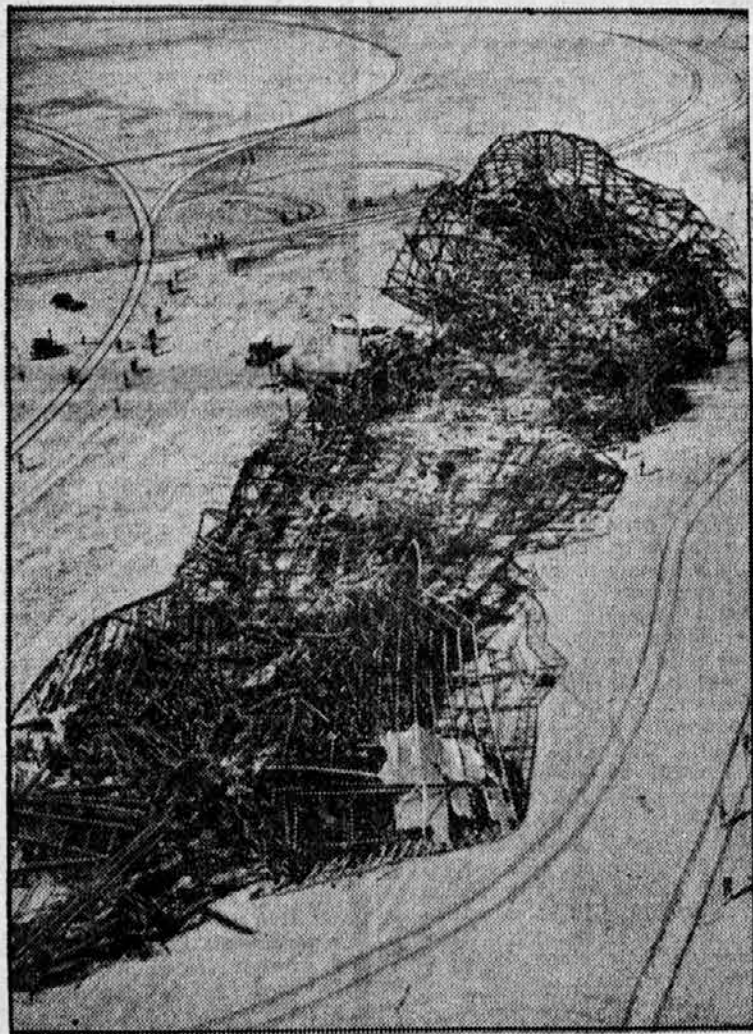
železnica, je imelo svetovno časopisje mnogo prilike, da se je razpisalo o tem, kako je sedaj papežu mogoče z lastnimi vagoni potovati v katerokoli državo v Evropi. Nekateri so šli celo tako daleč, da so s tem v zvezi že prerokovali, koliko političnih potovanj bo napravil s tem vlakom papež Pij XI. Pokazalo pa se je kmalu, da uporablja papež vatikansko železnico le poredkoma in še to samo takrat, kadar se popelje v letno prestolnico v Castel Gandolfo. Pa še za te vožnje uporablja največkrat svoj avtomobil. Na tisoč prebivalcev, kar jih je v Vatikanskem mestu, pride kar 150 avtomobilov. Dalje ima to mesto tudi svoje telefonsko omrežje, ki so ga prav tako položili šele po sklenitvi lateranskega sporazuma. Zvezo z zunanjim svetom posreduje posebna telefonska centrala. V mestu je sedaj 110 telefonskih števil. Posebno popolna pa je radijska oddajna postaja, ki jo je nalašč za papeža skonstruiral in postavil iznajditelj Marconi. Le malo je svetovnih radijskih postaj, ki bi se mogle meriti z vatikansko.

Na čelu zdravstvene službe pa stoji papežev osebni zdravnik profesor Milani.

Vatikanski vrtovi

Glavno delo pa je uprava Vatikanske države opravila s tem, da je izpopolnila vodovodno napelavo. Iz tega vodovoda se dovaja voda v Vatikanske vrtove, ki so znani po svojem bujnim zelenju. Že od dobe renesanse je bil Vatikan preskrbljen z dobro pitno vodo. V ta namen so že takrat zgradili velikopotezen vodovod od Lago di Bracciano pa do Rima samega, ter so dovajali toliko vode, da so jo mogli uporabljati ne samo za pitje, temveč večinoma za namakanje vrtov. Velikanski rezervoar, ki so ga posebej zgradili tudi za namakanje vrtov, ima vsebine dva milijona litrov. Tako dobivajo vatikanski vrtovi dnevno svoj umetni dež.

Stroški vsega tega zunanega aparata, kakor tudi visoke plače vatikanskih uradnikov, se prav z lahkoto krijejo iz dohodkov države. Vatikanska država je danes med tistimi redkimi, ki imajo aktivno bilanco, čeprav ne pobira nobenih davkov, niti carin, niti stanarine v stanovanjih, ki pripadajo državi. Dohodek daje največ vatikanska pošta, dalje majhna trošarina na blago, ki se sicer uvaža brez carin ter zbirke, ki jih prinašajo razne vatikanske naprave in uradi.

Ko so ugasnili plameni nad »Hindenburgom«

P. Bourget:

„Ljubezen, ki ubija“

Roman.

I.
V tistih lepih, otroških letih in še dostikrat pozneje sem hodil večkrat k spovedi.

Kolikokrat sem si potem, ko sem odrasel, v nemiru sveta želel, da bi bil še vedno tisti otrok, ki je včasih takole proti petim stopil v tisto prazno in hladno kapelo kolegija. V tisto kapelo s eurovo ometanimi stenami, kjer je vsaka klop imela svojo številko, kjer je stal skromen harmonij in visela pisana slika Svete družine. Strop v kapeli je bil sinje poslikan in ves posejan z zlatimi zvezdami.

Prefekt nas je po deset in deset hkratu vodil v kapelico.

Ko je prišla vrsta name, da bi stopil v spovednico, mi je začelo srce na vso moč biti, kakor da bi se mi hotelo razleteti. Poslušal sem spovednikov glas, ne da bi razumel kako njegovo besedo, ko je izpraševal tovariša, za katerim sem bil na vrsti jaz. To šepetanje in spovednici me je nekam čudno dražilo. Nič manj me ni razburjal polmrak in molk v kapeli. Zato se mi je zdelo ropanje vrat, ki jih je odpiral in zapiral spovednik, skoraj nezno. Potem pa sem skozi leseno mrežo zagledal njegove ostri oči in odločni izraz na njegovem obrazu.

Tiste trenutke, ko sem klečal v spovednici in čakal, me je prevzemala taka tesnoba, da bi bil skoraj umrl. Vsaj zdelo se mi je tako.

A kakšna mirna sladkost me je prevzela potem, po spovedi.

Tisti nepopisni občutki najvišje dušne prostosti, notranje lahkote in napak, ki so bile zdaj zbrisane! Moja duša je bila spet kakor čist, bel list papirja, ki naj bi ga moja gorečnost napolnila s svetostjo.

Danes pa je vse to tako daleč moji duši!

Ni več ni spovednice, da bi kdaj pokleknil vanjo. Ni več šepetajočih molitev, nič več Boga, da bi lahko upal vanj.

A moram se iznebiti teh neznosnih spominov. Zaloigra, v kateri sem igral težko in mračno vlogo, mi prehudo pritiska na dušo. In ni ga prijatelja, da bi mu povedal vse, kar me teži, ni nobenega odmeva na mojo tožbo.

Da bi prevrnil samega sebe in svojo bolečino, sem sklenil, da se izpovem v ta beli zvezek — kakor da bi klečal pred duhovnikom. Na te papirje dnevnika bom metal strahotno zgodbo svojega življenja v drobcih, kakor se mi bodo obujali v spominu. Ko bo končana ta spoved, bom videl, če bo pri koncu tudi moje trpljenje.

Ah, ne bo se končalo, le zmanjšalo se bo morda. O, da bi se vsaj!

Toliko in tako dolgo sem trpel v tem življenju in vendar ga kljub vsemu ljubim. Saj ni treba dosti, da bi ušel vsemu temu, samo kozarec tiste črne pijače, ki jo imam za dolge noči brez spanja.

A nočem. Jaz hočem živeti, ker ne vem, kaj me čaka na oni, drugi strani.

Na te liste bom naslikal podobo svoje usode in jih potem eežgal do zadnjega. A vse se bo zdaj utelesilo in bo stalo pred menoj v resnični obliki, kakor da je živo. Posvetil bom z jarko svetlobo v to zmedo spominov, ki me obletavajo in vznemirjajo.

Ti ubogo moje srce, daj, naj naštejemo vse tvoje rane...

II.

Najprej bi rad natančno opisal dogodek, ki je bil prvi in ki je odločil vse nadaljnje moje življenje. Ta dogodek je žalostna in zagonetna smrt mojega očeta.

Imel sem kakih devet let. To je bilo v juniju leta 1864. Vročje, jasno popoldne se je že nagibalo k zatonu.

Kakor po navadi sem se učil v svoji sobi, ko sem prišel iz šole. Zaprl sem vse oknice. Ta

krat smo stanovali blizu Madeleine, v sedmi hiši na levi strani, šteto od cerkve. Do moje sobice, ki je imela lično opravilo, vso sinjo, kjer sem preživel zadnje popolnoma srečne dni svojega življenja, je človek prišel po treh gladkih, vedno skrbno zglatih stopnicah, na katerih sem pogosto padal.

Se danes se natančno spominjam vsega: obleden sem bil v dolgo črno domačo obleko. Sedel sem pri mizi in prepisoval latinske glagole v črn zvezek, ki je bil razdeljen v oddelke.

Nenadno sem zaslišal grozen krik. Za krikom so prišli zmedeni glasovi. Nato sem čul korake po hodniku, na katerega so držala vrata iz moje sobe. Preletela me je strašna slutnja. Naglo sem planil proti vratom. Na hodniku sem se zaletel v hišnika, ki je drvel vse bled po hodniku. V rokah je nosil kup perila. Sele kasneje sem razumel, zakaj so to perilo potrebovali.

Hišnika nisem niti utegnil vprašati. Komaj me je zagledal, je že kar nehoti zakričal:

»Ah, gospod André, kakšna strahotna nesreča!«

Nato se je prestrašil lastnih besed in se je poskušil zbrati:

»Pojdite hitro nazaj v sobo, vrnite se brž nazaj, brž nazaj!«

Predem sem mu mogel kaj odgovoriti, me je zgrabil za rame in me bolj zagnal kakor postavil na stopnice do moje sobe. Hitro je zaprl in zaklenil dvojna vrata konec hodnika. Slišal sem, kako je z največjo naglico odhajal.

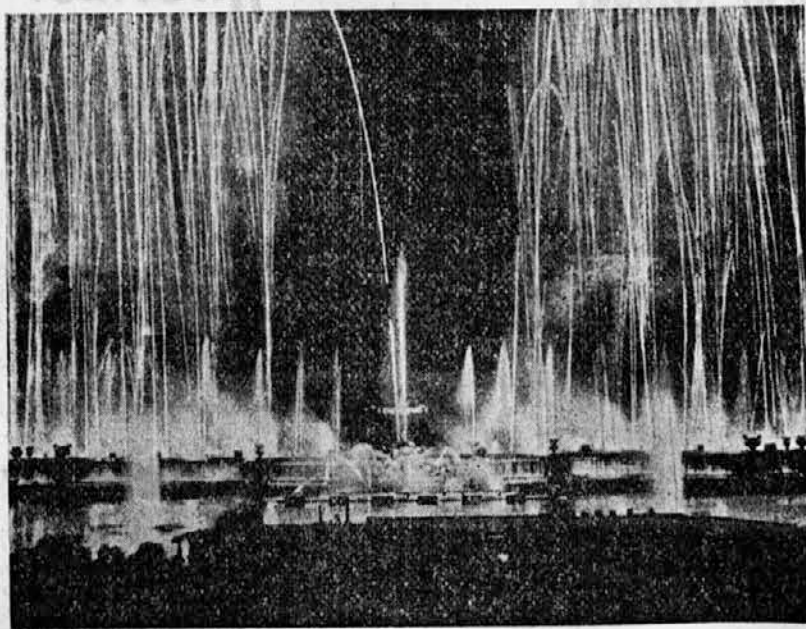
Zapodil sem se z vso silo v vrata.

»Ne, sem zavpil, »povejte mi vse, moram vse vedeti, prav vse...!«

A nisem dobil odgovora. Obesil sem se z vso težo na kljuko, poskušal sem jo omajati s pestmi, zaletaval sem se v les zdaj s to, zdaj z drugo ramo.

Vsi moji napori so bili prazni!

Presedel sem se na drugo stopnico in v blazno drhtečem nemiru poslušal, kako prihajajo in odhajajo neznani ljudje, ki vedo za »strašno nesrečo«.

Za binškošne praznike so v Marseilleu svečano osvetlili vodomete v tamkajšnjem parku

Od 1000 prebivalcev, ki uživajo vse te ugodnosti, jih je okrog 100 duhovnikov in prav toliko orožnikov. Če število orožnikov primerjamo s številom prebivalstva, dobimo velikanski odstotek, vendar nam postane to dejstvo takoj razumljivo, če pomislimo, kako ogromen je tujski promet in koliko ljudi mora biti, da vzdržujejo red in varjevo vrednosti. Kar štirideset orožnikov je zaposlenih v muzejih, poleg tega pa opravljajo še službo v cerkvi sv. Petra in v papeški palači. Ostalo prebivalstvo tvori večinoma uradniki in njihove družine. Tudi ženske imajo prost vstop v Vatikansko mesto.

Kupec se mora legitimirati

V mestu je mnogo trgovin. Vendar pa se blago prodaja le tistim, ki se morejo izkazati z legitimacijami, da so državljani papeževе države. Cene blagu so mnogo nižje kakor v Rimu. Razumljivo, če vemo, da v Vatikanskem mestu ni carin, temveč le nizka trošarina. Razlika v cenah je znatna ravno pri monopolnih predmetih, kakor so kava, tobak in sladkor. Ni treba plačevati nikakih najemnin niti davkov, pa tudi služba vatikanskih uradnikov ni preveč naporna, kljub temu, da morajo prihajati v urade tudi popoldne. Do nedavnega je temu mestu manjkalo lokala, kjer bi se mogli prebivalci osvežiti, kajti edina kavarna v ozadiju kraljstve cerkve sv. Petra je bila na razpolago le duhovnikom in prelatom za okrepitev po opravljenih mašah. Pred nedavnim so uredili v mestu tudi lep bar, ki ga pa ne smemo zamenjati s pomenom te besede, kakor jo ima pri nas. To ni nikak nočni lokal, temveč krasna kavarna, kjer se točijo vse pijače ter se pokrepčajo ljudje kar stope.

Večina prebivalcev papeževе države so rojeni Italijani. Izjemo tvori deset Francozov, katerih dva sta zaposlena v lekarni kot pomočnika, vsi ostali pa so duhovniki. Drugi tujci se zadržujejo v Vatikanu le kratek čas in le mimogrede. Vatikanske službe so postale že skoro dedne od očeta do sina in spet tako naprej. Po navadi je tako, da začne sin pomagati očetu v uradu, čim se oče začne starati. S tem se uvaža v službo, ki jo bo prevzel po očetu. Tako si zunanji ne morejo delati nobenih prevelikih upov, da bi se kdaj dokopali do dobre službe v vatikanski državi. Otroci vatikanskih državljanov dobe državljanstvo šele na posebno privoljenje papeža, vendar pa to državljanstvo ugasne, čim postane otrok polnoleten. Ko pa stopi polnoletnik v vatikansko službo, dobi državljanstvo seveda spet nazaj. Tako se umetno zajezi preveliko naraščanje števila prebivalstva.

Vatikanska tiskarna

Poleg lastnega denarja, poleg tovarov gobelinov in mozaikov, v kateri si daje sv. oče izdelovati stvari, ki jih najraje podarja svojim gostom, se nahaja v državi tudi veleobrat, namreč vatikanska tiskarna. Tiskarna je tako moderno opremljena, da se more le malokatera na svetu kosati z njo v številu najrazličnejših tipov črk. Vatikanska tiskarna more tiskati molitvenike za skoro vse jezike, kar jih pozna civilizirani svet. Poleg običajnih latinskih in nemških črk ima tudi grške, sedem arabskih, štiri hebrejske, tri sirske, po dve seriji armenskih in sanskritskih. Ne manjkajo niti kitajske, bolgarske, črke tibetanskih in menfiskih Koprov, ne manjka cirilice, niti glagolice, niti

etruskijske, tibetanske in georgijske abecede. S tem smo našli le nekaj vrst črk. Posebnost in tako rekoč tajnost Vatikanske tiskarne pa so posebne črke, s katerimi se tiskajo vse papeževе poslanice, okrožnice, službeni akti in knjige, ki sv. očeta posebno zanimajo. V tej tiskarni so bili tiskani tudi številni osnutki lateranske pogodbe, ne da bi kdo zunaj zasluhlil, kaj se pripravlja. Nastavljenci morajo položiti posebno prisego, s katero se zavezujejo v molk pod vsemi in vsakimi pogoji. Še nikomur se ni posrečilo, da bi iz vatikanskih uslužbenecv iztisnil kako razkritje ali pa novost.

Ljubljanski velesejem

Zatvoritev prehoda skozi Lattermannov drevored. Vslad prireditve velesejma, ki bo od 5. do 14. junija, bo prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela otroškega igrišča mimo velesejemskih paviljonov proti pivovarni »Union« zaprt od 29. maja do 19. junija.

Saj niti še ne veste, kaj vse nam nudijo iznajdljivi ljudje, da zadovolje vašim vsakodnevnim potrebam; malenkosti včasih, toda koliko skrbi in truda vam povzročajo! Na oddelku za »razne novosti« na ljubljanskem velesejmu od 5. do 14. junija bo marsikaj za vas!

Vozički naših brhkih mlekaric so prav tako značilni za Ljubljano, kakor druge tipične in karakteristične pritlikline našega glavnega mesta in njegove okolice. In ko bomo te lahke vozčke na dveh kolesih ogledovali na spomladanskem velesejmu, se bo le redko kdo spomnil, da je izumitelj teh elegantnih vozčkov sam znameniti slovenski buditelj, pesnik in pevec ter pisatelj, pokojni šentvidski župnik Blaž Potočnik.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 26. maja: 12.00 Pesmi severnih Slovanov (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Mladinska ura: Varstvo prirode v slovenskih državah (g. dr. Valter Bohinec) — 18.20 Kako si napravimo model brezmotnega letala (g. Janko Colnar) — 18.40 Pravo in gospodarstvo (g. dr. Jože Voršič) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Naša ura: Naša čena z vidika higijenske izobrazbe (dr. Mitutin Zelič) — 19.50 Sali — 20.00 Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča — Prenos koncertne revije Glasbene Matice iz Maribora — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored 22.15 Plošče. — Konec ob 23. uri.

Drugi programi

Sreda, 26. maja. Belgrad: 19.50 Poljudne pesmi, 20.30 Humor, ura — 21.30 Plesna gl. — 22.20 Schumann: Kvintet — Zagreb: 20. Konec. po željah — 22.30 Plesna gl. — Dunaj: 19.35 Requiem — 22. Voj. godba — Praga: 19.30 Lahka gl. iz Bratislave — 20.45 Več. konc. — 22.30 Plošče — Varšava: 19.55 Operetna gl. 21 Chopin: konc. — 21.45 Rad. ork. — Milan-Triest: 20.45 Konec. ork. Gloria — 21. Ernani. lir. drama — Rim-Bari: 21. Godba na pihala — 22.15 Veseloliga — Berlin: 20.10 Rad. ork. — Bratislava: 20.10 Pester pokrajinski večer — Frankfurt: 20.10 Operetne melodije — Hamburg: 20.10 Plošče 20.45 Rad. ork. — Köln: 20.10 Rad. ork. — Königsberg: 20.10 Pester spored — Lipsko: 20.10 Zab. konc. 21. Več. konc. — Monakovo: 20.10 Pester spored — 21. Zab. konc. — Stuttgart: 20. Rad. ork. 21.15 Plošče.

A kaj ti ljudje neki vedo?

Skušal sem si po svoji otroški pameti razložiti strašni hišnikov krik z vsemi okolnostmi, ki bi pri tem čudnem dogodku prihajale v poštev.

Dva dni je že bilo od tedaj, kar je moj oče po navadi po kosilu odšel v pisarno, ki je bila v Rue de la Victoire.

Med kosilom je ta dan bil zamišljen. Zdelo se je, da ga teže skrbi. To se mi ni zdelo nič nenavadnega ali čudnega, saj je bil že nekaj mesecev tak. Prejšnje čase je bil vedno dobre volje. Ko je ta dan odhajala, smo bili pri mizi mati, jaz in stari prijatelj naše hiše, neki gospod Jacques Termond, ki ga je oče spoznal še med študiranjem na vseučilišču.

Oče je vstal od mize, preden je bilo kosila konec. Pogledal je na stensko uro in vprašal gospoda Termonda za natančen čas.

»Cornelis, ali se vam tako zelo mudi?« je rekel Termond.

»Da,« je odgovoril oče, »moram dobiti nekega trgovskega prijatelja, ki je bolan... nekega inozemca. Moram iti k njemu v hotel, da dobim od njega nekaj važnih podatkov in reči. To je posebne vrste človek. Zato bi ga, rad čimprej videl. Stori sem nekaj važnih korakov zanj, pa me skoraj prijemlje skušnjava, da bi jih še obžaloval.«

Od tedaj ni bilo nobene vesti več o njem. Tisti večer smo odlagali večerjo po četrtnkah ure, ne da bi ga pričakali, njega, ki je bil sicer tako natančen in točen kakor ura. Mati se je začela vznemirjati. Njen nemir je s čakanjem vedno bolj rasel. Zakriti mi ga je mogla tem manj, ker so mi še zvenele v ušesih zadnje besede, ki jih je oče pred odhodom govoril. Bilo je namreč tako nenavadno, da je oče govoril o svojih opravkih, da sem si vse njegove besede tem bolj zapomnil.

Pretekla je noč, za njo jutro, nato poldne. Spet se je vrnil večer. Spet sva sedela z materjo drug nasproti drugemu pri mizi, kjer je bil prostor razpostavljen pred praznim stolom in je nekako predstavljal na ta način telo očeta, ki je izginil.